

ΤΡΥΦΩΝΟΣ ΤΣΟΜΠΑΝΗ
Δρ. Α.Π.Θ.

Ο ΛΑΓΚΑΔΑΣ

*Πολιτιστική δραστηριότητα
1892-2002*

Χορηγός Έκδοσης
ΕΠΑΡΧΕΙΟ ΛΑΓΚΑΔΑ

Εκδόσεις
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΜΥΤΩΝΙΑ
ΛΑΓΚΑΔΑΣ 2004

ΤΡΥΦΩΝΟΣ ΤΣΟΜΠΙΑΝΗ

Δρ. Α.Π.Θ.

Ο ΛΑΓΚΑΔΑΣ

Πολιτιστική δραστηριότητα

1892-2002

Χορηγός Έκδοσης

ΕΠΑΡΧΕΙΟ ΛΑΓΚΑΔΑ

Εκδόσεις

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΜΥΓΔΟΝΙΑ

ΛΑΓΚΑΔΑΣ 2004

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Προλεγόμενα Επάρχου Λαγκαδά	5
Εισαγωγή	7
Ιστορία των Συλλόγων του Λαγκαδά	9
Φιλοπρόδος (1892)	13
Αναγέννηση (1904)	14
Παμπροσφυγικός Πολιτιστικός Σύλλογος (1926)	15
Ποδοσφαιρικός Σύλλογος Ένωσις Λαγκαδά (1927)	17
Φιλόπτωχη αδελφότητα Παναγία η Ελεούσα (1928)	19
Ένωσις Εφένδρων Παλαιών Πολεμιστών (1935)	21
Σύλλογος Αποφοίτων Γυμνασίου Περιφ. Λαγκαδά (1936)	23
Ερασιτεχνικός Καλλιτεχνικός Όμιλος «ΟΡΦΕΥΣ» (1945)	25
Σύλλογος Αγωνιστών Απελευθερωτικού Αγώνα (1945)	27
Αθλητική Ποδοσφαιρική Ένωσις Λαγκαδά ΑΠΕΛ (1949)	29
Εκπολιτιστικός Σύλλογος Αποφοίτων Γυμνασίου Λαγκα- δά (1955)	30
Αθλητικός Μορφωτικός Σύλλογος «ΕΡΜΗΣ» Λαγκαδά (1965)	33
Χριστιανική Ένωσις Γονέων Λαγκαδά	34
Μορφωτικός Εκπολιτιστικός Σύλλογος Λαγκαδά (1976)	35
Ένωσις Ποντίων Λαγκαδά και Περιχώρων (1977)	37
Πολιτιστικός Οργανισμός Μυγδονία (2000)	38
Άλλοι Σύλλογοι	41
Εκδοτική δραστηριότητα - Τύπος	43
Επίλογος	47
Βοηθήματα	49
Παράρτημα	51

ΠΡΟΛΕΓΟΜΕΝΑ

Με ιδιαίτερη χαρά υποδεχόμαστε την έκδοση της μελέτης που έχει ως θέμα της την δραστηριότητα των συλλόγων του Λαγκαδά από το 1892 έως το 2000. Το επαρχείο Λαγκαδά δέχτηκε να είναι χορηγός αυτής της εκδοτικής δραστηριότητας του «Πολιτιστικού Οργανισμού Μυγδονία» γιατί πιστεύει πως βοηθά μ' αυτόν τον τρόπο να διατηρηθεί αναμμένο το καντήλι της ιστορικής μνήμης και της παράδοσης, αλλά και γιατί θεωρεί πως έχουμε όλοι χρέος να μνημονεύουμε κατά καιρούς τους ανθρώπους που θυσίασαν την ικμάδα και τη δροσιά της νιότης τους για ό,τι ομορφότερο έχουμε σήμερα να επιδείξουμε ως ήθος και έθιμα της φυλής μας.

Αξίζουν θερμά συγχαρητήρια στον δραστήριο σύλλογο «ΜΥΓΔΟΝΙΑ» για τις ωραίες πρωτοβουλίες του και φυσικά και στον συγγραφέα-καθηγητή Δρ. Τρύφωνα Τσομπάνη, για την συλλογή και την δημοσίευση του ενδιαφέροντος υλικού της μελέτης.

Το Επαρχείο Λαγκαδά δια του Επάρχου και του Επαρχιακού Συμβουλίου δηλώνει ότι θα είναι πάντα δίπλα σε τέτοιες προσπάθειες και δραστηριότητες πολιτισμού.

Σάββας Αναστασιάδης
Έπαρχος Λαγκαδά

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Αφορμή για τη δημοσίευση αυτής της μελέτης στάθηκε μία εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε από τον Πολιτιστικό Οργανισμό ΜΥΓΔΟΝΙΑ με θέμα: «άγνωστες πολιτιστικές στιγμές του Λαγκαδά». Εκεί παρουσιάσαμε κάποια στοιχεία και σκόρπιες πληροφορίες που είχαμε συλλέξει για τη δράση πολιτιστικών φορέων και συλλόγων στην Πόλη μας. Όμως έλειπαν ακόμη αρκετά στοιχεία για να έχουμε μία ολοκληρωμένη εικόνα της πολιτιστικής δραστηριότητας των παλαιών Λαγκαδιανών.

Το κενό ήρθε να καλύψει απρόσμενα, η παραχώρηση από τον κ. Ιωάννη Καραγιάννη (νύν Δήμαρχο Λαγκαδά) μέρος του αρχείου του, που περιελάμβανε καταστατικά συλλόγων του Λαγκαδά, που είχαν κατατεθεί στο πρωτοδικείο Θεσσαλονίκης για έγκριση. Η χαρά μεγάλη και η συγκίνηση ακόμα μεγαλύτερη γιατί είχαμε στα χέρια μας έντυπα πρωτότυπα με ονόματα και υπογραφές και κυρίως με στόχους, σκοπούς και όνειρα που φυτεύτηκαν και άνθισαν σ' αυτή την όμορφη γή των Μυγδόνων.

Αυτονόητο χρέος οι θερμές ευχαριστίες στον κ. Ιωάννη Καραγιάννη για την διάθεση του αρχείου του, αλλά και ευγνώμονα συναισθήματα στον Έπαρχο Λαγκαδά κ. Σάββα Αναστασιάδη και το Επαρχιακό Συμβούλιο για την χορηγία της έκδοσης της παρούσας μελέτης.

Παρακάτω παρουσιάζουμε κατά χρονολογική σειρά τους συλλόγους που έδρασαν στην πόλη μας από το 1892-2002, δίνουμε εν συντομία τους σκοπούς και τα πρώτα ιδρυτικά μέλη, καθώς και όσες πληροφορίες έπεσαν στην αντίληψή μας.

Πιθανόν να υπήρχαν και άλλοι σύλλογοι που όμως δεν κατέστη δυνατό να βρεθούν στοιχεία ή καταστατικά. Ίσως σε

κάποια άλλη ευκαιρία δημοσιευθούν. Πάντως η έρευνα συνεχίζεται και όσοι διαθέτουν ενδιαφέροντα στοιχεία γι' αυτή την δραστηριότητα του Λαγκαδά, εάν το επιθυμούν μπορούν να τα θέσουν στη διάθεση μας για συμπλήρωση της έρευνάς μας. Θα χρωστούσαμε χάρη και ευγνωμοσύνη, όσοι χρωστάμε και στους ανθρώπους αυτούς που φύτεψαν τους πρώτους σπόρους του πολιτισμού στην γενέθλια γη μας.

Τρύφων Πασχ. Τσομπάνης,
Δρ. Α.Π.Θ.

Λαγκαδάς 28 Δεκεμβρίου 2003
Εορτή του Αγ. Μυγδονίου.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΤΟΥ ΛΑΓΚΑΔΑ

Όσοι ασχολούνται με τον πολιτισμό, την παράδοση, τον αθλητισμό, σε τούτο τον τόπο, συχνά νοιώθουν την πίκρα της μοναξιάς και του μοναχικού καβαλάρη που βασίζει αδιάκοπα μόνος, παλεύοντας με όση δύναμη του απομένει γι' αυτό που έχει θέση ως στόχο, ως όραμα, ως έργο ζωής.

Και είναι αλήθεια πως όλοι, λίγο-πολύ, γεύτηκαν αυτό το συναίσθημα και άλλοι συνεχίζουν ακόμη, με στόχο να βάλουν το δικό τους μικρό λιθαράκι στο χτίσιμο αυτού του τόπου και κυρίως και πρωταρχικώς στο χτίσιμο της ζωής των παιδιών μας, δηλαδή του μέλλοντός μας.

Ασχολούμενος χρόνια τώρα με τους πολιτιστικούς στόχους αυτής της πόλης και δραστηριοποιούμενος σε διάφορους φορείς πολιτισμού, είχα την περιέργεια να ψάξω και να βρω στοιχεία για όλους εκείνους τους πατριώτες μας που είχαν τις ίδιες αγωνίες με μας, το ίδιο μεράκι, το ίδιο πάθος για την γενέθλια πόλη μας. Η έρευνα πραγματικά με εντυπωσίασε και με ενθουσίασε γιατί παρ' όλα όσα άκουγα από διηγήσεις για τα καλά παλιά χρόνια, αλλά και όσα αρνητικά άκουγα για τους συμπατριώτες μας ότι δεν είχαν αναπτύξει τίποτα το ιδιαίτερο, ήρθε να φωτιστεί και να εμπλουτισθεί η έρευνά μου, με στοιχεία και έγγραφα αρχείων και να διαψεύσει τους μεμψιμοιρους.

Ο Λαγκαδάς ήταν πάντα μια πόλη ήρεμη, με κατοίκους αρκετά φιλήσυχους -μέχρι παρεξηγήσεως- που ίσως δεν έδωσε στην ιστορία Κολοκοτρώνηδες και Βενιζέλους, αλλά που κατάφερε μέσα στην μακρά ιστορική του πορεία να κρατήσει ακέραιο τον ελληνισμό και τα ιδανικά του, την ιστορία και την παράδοσή του. Αυτό βέβαια το οφείλει σε κάποιους ανθρώπους που κατά

καιρούς έζησαν και περπάτησαν σ' αυτόν τον τόπο, έδρασαν και δίδαξαν στα σχολειά του και έγραψαν την ιστορία του τόπου μας. Με τη ζωή, τη δράση και τη διδαχή τους έσπειραν τον καλό σπόρο που δεν άργησε να καρπίσει. Μορφές όπως ο Επίσκοπος Ακάκιος (1486) άνθρωπος φημισμένος για την αρετή και τη γνώση του, ο επίσης επίσκοπος της περιοχής Δαμασκηνός ο Στουδίτης (1577) άνδρας ευρείας μορφώσεως και από τους πολυγραφότερους της εποχής του, ο Ιερέας Ιωακείμ Ανανιάδης, ο εθνομάρτυρας του Μακεδονικού αγώνα και ιδρυτικό μέλος της αδελφότητας «Αναγέννησις» στο Λαγκαδά, δικαστής και δάσκαλος συγχρόνως, μύησε στον μακεδονικό αγώνα αρκετούς νέους και τους μπόλιασε με το κλωνάρι της λευτεριάς. Συνεργάτες του και συμμαχητές του, ο Δημήτριος Κωνσταντίλας, ο γιατρός Δημ. Λίγδας, ο Αθανάσιος Γεωργιάδης, ο Αθανάσιος Ηλιάδης, τα παλικάρια του μακεδονικού αγώνα Χρήστος Δρεμλής, Μιχάλης Βοσνακίδης, ο οποίος σκοτώθηκε νεώτατος από τους κομιτατζήδες, ο Δημ. Καρακάντζος και ο Ηλίας Ηλιάδης, ο φλογερός φοιτητής της φιλολογίας Ηλίας Γεωργιάδης στον οποίο χρωστά πολλά αυτός ο τόπος, ο σπλαρχηγός του Μακεδονικού αγώνα καπετάν Γιάννης Ράμνιανλης και τόσοι άλλοι αφανείς και άγνωστοι ακόμη, έδωσαν ιδρώτα, αίμα και ζωή για να σταθεί ο Λαγκαδάς στα πόδια του σε δύσκολους καιρούς.

Ακόμα και στα χρόνια του 1940-41 η πόλη του Λαγκαδά έδωσε στον αγώνα ό,τι καλύτερο είχε και δέκα λεβέντες της μυγδονικής γης, τα πιο όμορφα και εύοσμα άνθη της, έχυσαν το αίμα τους για τη λευτεριά. Ήταν η ανθοφορία και η καρποφορία όλων των προηγούμενων ετών δουλειάς, δράσης και διδαχής όσων προαναφέραμε. Οι έφεδροι αξιωματικοί: Κωνσταντίνος Γκόσιος και Χρήστος Τσαπάρας (ιδρυτικό μέλος του συλλόγου Αποφοίτων του Γυμνασίου), οι έφεδροι υπαξιωματικοί: Κωνσταντίνος Ασίκης, Φώτιος Βαρβαλιός, Τριαντάφυλλος Μπίλλης και Κωνσταντίνος Ξανθόπουλος και οι έφεδροι οπλίτες: Μαυροβουνιώτης Χαράλαμπος, Σωκράτης Τσακάλης, Πέτρος Γιάντσος και Δημ. Χο-

ρόσκελης, μπήκαν στο πάνθεον των ηρώων της φυλής μας και κάνουν τους σύγχρονους Λαγκαδιανούς περήφανους.

Όλοι αυτοί οι άνθρωποι και όσοι ακολούθησαν προσπάθησαν να δραστηριοποιηθούν για το καλό του τόπου μας συστήνοντας αδελφότητες, συλλόγους, ενώσεις, σωματεία και να κατοχυρώσουν και νομικά τη δραστηριότητά τους.

Έτσι καταγράψαμε κάποιους τέτοιους συλλόγους που σκοπό είχαν το κοινό καλό. Για μερικούς αρκεστήκαμε σε στοιχεία που βρήκαμε στη βιβλιογραφία ή αναφέρονται σε κάποια δημοσιεύματα, όμως για άλλους βρήκαμε τα καταστατικά των συλλόγων και έχει αρκετό ενδιαφέρον να δούμε όχι μόνο τις επωνυμίες και τους σκοπούς των συλλόγων αυτών, αλλά κυρίως να καταγράψουμε στην ιστορική μνήμη τα ονόματα των ανθρώπων που πρωτοστάτησαν στη δημιουργία αυτών των σωματείων και συλλόγων.

«ΦΙΛΟΠΡΟΟΔΟΣ» (Έτος ιδρύσεως 1892)

Η αδελφότης «Φιλοπρόοδος» συνεστήθη το 1892 και την Κυριακή 1^η Ιουλίου του 1892 στο διδακτήριο του Α΄ Δημοτικού Σχολείου έγινε η πρώτη γενική συνέλευση η οποία ενέκρινε το καταστατικό του συλλόγου. Η «Φιλοπρόοδος» αριθμούσε 160 μέλη. Τα 110 μέλη ήταν από τον Λαγκαδά και τα 50 ήταν οι πρόκριτοι των γύρω χωριών. Σκοπός της αδελφότητας ήταν η εθνική και μορφωτική στήριξη του δοκιμαζόμενου λαού, το δε πρώτο διοικητικό συμβούλιο απαρτιζόταν από τους παρακάτω :

Δημ. Κωνσταντίλας,	Πρόεδρος
Νικ. Βενιώτης,	Αντιπρόεδρος
Ηλίας Γεωργιάδης,	Γραμματέας
Δημ. Γεωργίου,	Σύμβουλος
Αθαν. Ηλιάδης	»
Νικολ. Δερμερτζής	»
Θεοδ. Καραγιάννης	»
Γεωργ. Δήμου	Ταμίας

Έργο της αδελφότητας ήταν η ανέγερση σχολείων και κυρίως ενός σύγχρονου και μεγάλου διδακτηρίου, πράγμα που επετεύχθη το 1911 με την θεμελίωση του πρώτου διδακτηρίου. Όμως οι Τουρκικές αρχές δεν βλέπουν με καλό μάτι το έργο της αδελφότητας και το 1904 συλλαμβάνονται και φυλακίζονται τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, τα οποία αποφυλακίστηκαν μετά από πολλούς αγώνες και θυσίες.

Είναι αυτονόητο ότι το 1904 ήταν το τελευταίο έτος δράσης της αδελφότητας μετά από μία δωδεκαετία έντονης δραστηριότητας.

Όμως η σπορά του 1892 δεν έμεινε ανενεργός και μέσα από την Φιλοπρόοδο ξεπήδησε μια άλλη αδελφότητα η «ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΙΣ».

«ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΙΣ» (έτος ιδρύσεως 1904)

Πρόκειται όντως για μια αναγέννηση, διότι οι διωγμοί και οι φυλακίσεις των μελών της «Φιλοπροόδου» αντί να κάμψουν το φρόνημα των Λαγκαδιανών, το ενδυνάμωσαν ακόμη περισσότερο, έτσι η «ζύμη» της «Φιλοπροόδου» αδελφότητας, αποτέλεσε την γενεσιουργό αιτία της νέας αδελφότητας. Σκοπός της, κυρίως η προστασία και ενίσχυση των φτωχών χριστιανών και μουσουλμάνων. Αυτά για τον τύπο. Στην ουσία όμως ήταν η ενίσχυση των οργανώσεων του μακεδονικού αγώνα.

Τα πρώτα διοικητικά στελέχη ήταν:

Ο Ιερέυς Ιωακείμ Ανασιάδης ο οποίος κατακρεουργήθηκε από τους Κομιτατζήδες στην Γευγελή, ο Δημ. Κωνσταντίλας ο οποίος επίσης φονεύθηκε από το νεοτουρκικό κομιτάτο το έτος 1910, ο Δημήτριος Λίγδας, ο Αθ. Γεωργιάδης, ο Αθανάσιος Ηλιάδης. Μέλη της αδελφότητας σχεδόν το σύνολο των κατοίκων του Λαγκαδά.

Σύνδεσμος της αδελφότητας με τις ομάδες των Μακεδονομάχων και το Ελληνικό Προξενείο, ο Χρ. Δρεμλής, ο Δημ. Καρακάντζος, ο Ηλίας Ηλιάδης και ο Μιχαήλ Βοσνακίδης ο οποίος εφονεύθη σε ενέδρα που έστησαν οι κομιτατζήδες έξω από το σπίτι του. Οι ανωτέρω υπό την εποπτεία του Γεωργίου Σταυρόπουλου μετέφεραν μηνύματα και διαταγές του Προξενείου προς τον οπλαρχηγό της περιοχής τον καπετάν-Γιάννη Ράμναλη. Αρκετοί απ' αυτούς έλαβαν μέρος στον αγώνα και στην επανάσταση της Χαλκιδικής κατά το 1904-1908 και στους μετέπειτα πολέμους του 1912, 1913, 1921. Το πότε σταμάτησε ο δράσης της αδελφότητας δεν γνωρίζουμε όμως πιστεύουμε ότι κατά τη διάρκεια του αγώνα είχε πρωτεύοντα ρόλο.

«ΠΑΜΠΡΟΣΦΥΓΙΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ» (έτος ιδρύσεως 1926)

Μετά τα δύσκολα χρόνια της Μικρασιατικής Καταστροφής ο Λαγκαδάς, όπως και άλλες πόλεις, προσπαθεί να ανασυγκροτηθεί. Έτσι δημιουργείται η ανάγκη συστάσεως ενός συλλόγου που κυρίως σκοπό είχε να συντρέξει τους πρόσφυγες τα πρώτα δύσκολα χρόνια. Στις 9-5-1926 κατατίθεται στο Πρωτοδικείο Θεσ/νίκης αίτηση των: Ιωάννου Διαμαντίδη, Πέτρου Καλλιφατίδη, Άγγελου Ζαφειρόπουλου και Ιωάννου Γκιουλέκα, οι οποίοι αποτελούν την διοικούσα επιτροπή του νέου συλλόγου, ο οποίος φέρει την επωνυμία «Παμπροσφυγικός Πολιτικός Σύλλογος Λαγκαδά».

Σκοπός του συλλόγου «η ηθική και πνευματική διαπαιδαγώγηση και καθοδήγηση των προσφύγων, η αδέλφωσις προς τον εντόπιον πληθυσμόν και η άρσις πάσης μετ' αυτού προστριβής και παρεξηγήσεως ως και πάσα εν γένει προς ευημερίαν αυτών τείνουσα ενέργεια, η αναμόρφωσις των πολιτικών ηθών, η ανύψωσις και κραταίωσις του έθνους και κράτους, προς εσωτερικήν αναγέννησιν και εξωτερικήν ανάκτησιν απωλεσθέντων εθνικών εδαφών ...». Ακολουθούν τα λοιπά θέματα της διοικήσεως του συλλόγου, η ετήσια συνδρομή των 60 δραχμών η θεσμοθέτηση των δραστηριοτήτων, δηλ. διοργάνωση θεατρικών ή κινηματογραφικών παραστάσεων, χορών, εκδρομών, «δια να επέρχεται η γνωριμία και αναστροφή των μελών».

Ο Σύλλογος έχει στρογγυλη σφραγίδα με την επωνυμία του και στη μέση την ημερομηνία ίδρυσής του 1926.

Το καταστατικό εγκρίθηκε στη γενική συνέλευση της 11/4/1926 και υπογράφεται από τα ιδρυτικά του μέλη:

Ιωάννης	Παντίρης	Έμπορος	Ετών 38
Ιωάννης	Διαμαντίδης	Καπνέμπορος	» 39
Κων/νος	Βέργου	Τέκτων	» 38
Δημήτριος	Σπορίδης	Δικηγόρος	» 38
Πέτρος	Καλλιφατίδης	Ανθρακέμπορος	» 42
Άγγελος	Ζαφειρόπουλος	Ιατρός	» 43
Σάββας	Λαζόπουλος	Καπνομεσίτης	» 41
Παναγιώτης	Παπουτσόγλου	Παντοπώλης	» 45
Γεώργιος	Μαυρίδης	Παντοπώλης	» 29
Ιωάννης	Γκιουλέκας	Ζωέμπορος	» 48
Περικλής	Κεφαλάς	Καπνομεσίτης	» 29
Σωτήριος	Ιωαννίδης	Παντοπώλης	» 40
Ιωάννης	Παπαϊωάννου	Οδοντίατρος	» 40

**«ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΝΩΣΙΣ ΛΑΓΚΑΔΑ»
(1927)**

Ένας άλλος σύλλογος που την ίδια εποχή δραστηριοποιείται στο Λαγκαδά είναι ο σύλλογος με την επωνυμία «Ποδοσφαιρικός σύλλογος Ένωσις Λαγκαδά». Δεν μπορέσαμε να βρούμε καταστατικό ή επαρκή στοιχεία για τον σύλλογο αυτό, όμως έπεσε τυχαία στα χέρια μας ένα έγγραφο του συλλόγου προς τον «Πρόεδρο της Εκκλησιαστικής Επιτροπής» με αριθμό πρωτοκόλλου 3 και ημερομηνία 23 Ιανουαρίου 1927 όπου διεκτραγωδεύεται η οικονομική κατάσταση του αθλητικού συλλόγου και ζητά οικονομική βοήθεια. Δυστυχώς λείπει η δεύτερη σελίδα του εγγράφου και έτσι δεν μπορούμε να ξέρουμε ποιος υπέγραψε για λογαριασμό του συλλόγου, το έγγραφο αναφέρει τα εξής:

«Κύριε Πρόεδρε

Έχομεν τήν τιμήν νά παρακαλέσωμεν ύμᾶς καί τήν ύφ' ύμᾶς Ἐκκλησιαστικήν Ἐπιτροπήν, ὅπως λαμβάνοντες ύπ' ὄψιν τήν ὀφελιμότητα τοῦ ἀθλητισμοῦ ὡς καί τήν κρίσιν τήν ὁποίαν οὔτος διέρχεται σήμερον ἐν τῇ πόλει ἡμῶν, λόγῳ ἐλλείψεως καταλλήλου γηπέδου ὡς καί τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ, ἤτοι ἀποδυτηρίων τό καί σπουδαιότερον παραλείποντος καί τήν ἀνάγκην τοῦ λουτροῦ. Ἐχοντας ὑπόψιν τά ἀποφθέγματα τοῦ μεγάλου φιλοσόφου τῆς ἀρχαιότητος ὅστις ἀντί παντός ἄλλου προτρέπει τούς νέους νά γυμνάζονται, ὡς καί τά κηρύγματα τοῦ Καντίου «ὁ κτίζων σχολεῖον κλείει φυλακάς, ὁ δέ ἐδραίωνων γυμναστήριον στηρίζει ὀλόκληρον τήν κοινωνίαν».

Ὁ Σύλλογος ἡμῶν ἀναλαβόν σχετικήν πρωτοβουλίαν καί ἔχων ἀκριβῆ ἐπίγνωσιν τῶν καθηκόντων του, εὐρίσκειται σήμερον εἰς οικονομικόν ἀδιέξοδον καί ἔχων ἀνάγκην χρημάτων διά τήν ἐπούλωσιν τῶν σπουδαιότε-

ρων του πληγῶν, (ισοπέδωσις γηπέδου, ἀνέγερσις ἀποδυτηρίων κλπ).

Ἄπευθύνεται πρὸς ὑμᾶς μέ τήν πεποιθησιν ὅτι ἀντιλαμβανόμενοι τόν Ἱερόν σκοπόν τῆς ἐνώσεως καί τὰς προσπαθείας ἅς αὕτη καταβάλλει πρὸς ἠθικοποίησιν καί ἐξευγενισμόν τῶν νέων τοῦ Λαγκαδά, καθ' ὅτι ὁ συγχρονισμός μετὰ τῆς γυμναστικῆς τοῦ σώματος περιορίζει τοὺς νέους ἀπὸ τοῦ νά πηγαίνουν εἰς ...».

Εἰδώ σταματᾶ το κείμενο καὶ ἴσως καὶ ἡ ἱστορία του συλλόγου διότι ἀργότερα δημιουργοῦνται ἄλλες ποδοσφαιρικὲς ἐνώσεις με κυρίαρχη τὴν Α.Π.Ε.Λ. Ἴσως ἡ «Ποδοσφαιρικὴ Ἐνωσις» του 1927 ἦταν ὁ πρόδρομος τῶν ἄλλων ομάδων, καὶ κυρίως τῆς Α.Π.Ε.Λ.

Μιά ἀπὸ τὶς ομάδες του Λαγκαδά το 1926

**«ΦΙΛΟΠΤΩΧΟΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΣ
ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΕΛΕΟΥΣΑ»
(έτος ιδρύσεως 1928)**

Στις 3 Μαΐου του 1928 υποβάλλεται αίτηση προς τον πρόεδρο των εν Θεσσαλονίκη Πρωτοδικῶν» για έγκριση καταστατικού με την επωνυμία «**Φιλόπτωχος Αδελφότης Παναγία η Ελεούσα**». Την αίτηση υπογράφουν η Ελένη Σπορίδου, η Ολυμπία Τσακμάνη και η Νίνα Κεφαλοπούλου. Στις 12 Μαΐου του 1928 ο πρόεδρος του Πρωτοδικείου Ν. Καμπούρης και οι δικαστές Β. Αντωνάκης και Ι. Βαῖος εγκρίνουν το καταστατικό του συλλόγου και δημοσιεύουν την απόφαση.

Η πρώτη κίνηση για την ίδρυση του σωματίου έγινε στις 18 Απριλίου 1928 και όπως γράφει το πρώτο πρακτικό «έν Λαγκαδά καί έν τῷ περιβόλῳ τῆς Ἱερᾶς Ἐκκλησίας τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου σήμερον τήν 18ην Ἀπριλίου ἡμέραν Τετάρτην καί ὥραν 4ην μ.μ. συνελθοῦσαι αἱ κάτωθι ὑπογεγραμμέναι Κυρίαί, ἅπασαι Ἑλληνίδες πολίται, εἰς κοινήν σύσκεψιν καί ἀπεφάσισαν τήν ἴδρυσιν σωματείου, σκοπού ἔχοντος τήν παροχήν βοηθημάτων καί ἰατρικῆς περθάλψεως εἰς τοὺς ἀπόρους κατοίκους Λαγκαδά ...».

Το καταστατικό είναι χειρόγραφο με ωραία καλλιγραφικά στοιχεία και υπογράφεται από 14 ιδρυτικά μέλη. Τα ονόματα των ιδρυτικῶν μελών είναι:

Ευγενία	Ι. Βακαλοπούλου	Ετών 45
Βασιλική	Σ. Χαρίτωνος	» 40
Φαρφουρή	Ι. Αρβαντιδου	» 40
Κυράνα	Π. Παπουτσόγλου	» 40
Φεβρωνία	Ι. Ζαφειροπούλου	» 35
Ελένη	Δ. Σπορίδου	» 30

Ολυμπία	Σ. Τσακμάνη	»	32
Αριστέα	Α. Νικολοπούλου	»	32
Ελένη	Ι. Παντίρη	»	35
Σουλτάνα	Χ. Χηριάδου	»	36
Νίνα	Ν. Κεφαλοπούλου	»	28
Κατίνα	Σ. Χατζόλα	»	25
Καλλιόπη	Α. Ματεσαράκη	»	45

Μέλη του συλλόγου μπορούν να έγγραφοῦν «πᾶσαι αἱ ἐνήλικες Ἑλληνίδες ἢ δεσποινίδες αἱ μονίμως ἢ προσωρινῶς κατοικοῦσαι ἐν Λαγκαδᾷ».

Εἶναι σαφές ὅτι πρόκειται γιὰ σύλλογο κυριῶν με φιλανθρωπικό χαρακτήρα τα δε ἔσοδα του συλλόγου εἶναι ἀπὸ συνδρομές των μελῶν (5 δρχ. μηνιαίως) ἢ ἀπὸ πωλήσεις εργοχειρῶν, κεντημάτων καὶ ἔργων ζωγραφικῆς, ἀπὸ δῶρα των μελῶν του συλλόγου, ἢ καὶ ἀπὸ ἐράνους που διενεργοῦνται στον Λαγκαδᾷ καθὼς καὶ ἀπὸ τις εἰσπράξεις θεατρικῶν παραστάσεων που διοργανῶνουν τα μέλη του Συλλόγου.

Εἰκάζουμε πως πρόκειται γιὰ αρκετὰ δραστήριο σύλλογο που πρόσφερε πολλά στον τόπο μας.

Τα δύσκολα χρόνια της Μικρασιατικῆς Καταστροφῆς πέρασαν, ὅμως οἱ πληγές καὶ τα προβλήματα ἀργησαν πολὺ νὰ κλείσουν καὶ ἴσως δεν θα πρόλαβαν νὰ ἐπουλωθοῦν γιατί καὶ ἡ διεθνῆς κατάσταση ἀλλὰ καὶ ἡ ἐθνικὴ κατάσταση δεν ἦταν ἡ καλύτερη που θα περίμενε κανεῖς. Ὁ πόλεμος δεν ἔφερε μόνο φωτιά καὶ θάνατο ἀλλὰ καὶ δυστυχία σε ὅσους ἐπέζησαν. Ἄλλωστε οἱ προηγούμενοι σύλλογοι ὁ «Παμπροσφυγικός» καὶ ἡ «Φιλόπτωχος ἀδελφότης Παναγία ἡ Ἐλεούσα», αὐτὰ τα προβλήματα προσπαθοῦσαν νὰ διευθετήσουν καὶ νὰ βοηθήσουν τὴν κατάσταση ἢ νὰ ἀνακουφίσουν τον ἀνθρώπινο πόνο. Βρισκόμαστε στα 1935 καὶ οἱ παλαιοὶ πολεμιστὲς ψάχνουν νὰ βρουν το δίκιο τους ἢ νὰ θεμελιώσουν τα δικαιώματά τους.

**«ΕΝΩΣΙΣ ΕΦΕΔΡΩΝ ΠΑΛΑΙΩΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ
ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΛΑΓΚΑΔΑ»
(ἔτος ἰδρύσεως 1935)**

Τὴν 1^η Νοεμβρίου του 1935 κατατίθεται τὸ καταστατικό τῆς ἐνώσεως πρὸς ἐγκριση στο Πρωτοδικεῖο Θεσσαλονίκης. Το υπογράφουν οκτῶ (8) άτομα, ὅλοι ἄνθρωποι που γεννήθηκαν στη φωτιά του πολέμου ἀπὸ το 1885 καὶ μετὰ, ἀπ' ὅτι φαίνεται ἀπὸ τὴν χρονολογία τῆς στρατεύσεώς τους, 1905, 1920, 1917, 1909, 1915, 1918, 1913, 1920.

Οἱ περισσότεροι υπηρέτησαν γιὰ τουλάχιστον 8-10 χρόνια καὶ ὄχι μόνο υπηρέτησαν ἀλλὰ καὶ πολέμησαν, καὶ ἴσως κάποιοι ἀπ' αὐτοὺς πέντε χρόνια ἀργότερα, το 1940, θα ξαναπήραν τα ὅπλα, ἔστω τῆς ἐθνοφρουρᾶς στα μετώπισθεν. Ἰδρυτικὰ μέλη του συλλόγου φέρονται οἱ:

Γεώργιος	Λυράκης	δικολάβος	Κλάσις	1905
Κων/νος	Χέλμης	κτίστης	»	1920
Ἀγγελος	Καραβίδας	Δημοτ. Υπάλληλος	»	1917
Μιλτιάδης	Κωκονίδης	Ἐμπορος	»	1909
Ἀλέξανδρος	Χριστιανός	Ὀδηγ. Αυτοκ.	»	1915
Δημήτριος	Ἀνωμελιώτης	Ἀγροφύλαξ	»	1918
Γρηγόριος	Χατζημιχάλης	Ἰδιωτ. Υπάλ.	»	1913
Γεώργιος	Χατζησάββας	Καφεπώλης	»	1920

Σκοπός της ενώσεως είναι: α) η άμυνα κατά πάσης υπονομεύσεως του Κράτους από παντός εσωτερικού και εξωτερικού εχθρού και β) η καθ' οιονδήποτε τρόπον παραγωγή των υγιών συμφερόντων των μελών αυτού και η ανάπτυξις αλληλεγγύης μεταξύ των.

Δεν ξέρουμε πόσα χρόνια κράτησε ο σύλλογος αυτός, πάντως οι νεότεροι θυμόμαστε τον κ. Αγγελο Καραβίδα να καταθέτει στεφάνι στις εθνικές γιορτές εξ ονόματος των παλαιών πολεμιστών. Ίσως και ο υπάρχων σύλλογος να είναι συνέχεια αυτού του πρώτου συλλόγου.

Η συνδρομή των μελών ορίζονταν σε 10 δρχ. ως εγγραφή και 5 δρχ. μηνιαίως για τους εύπορους, ενώ οι άποροι έδιναν 5 δρχ. εγγραφή και 2 δρχ. μηνιαία εισφορά. Δωρητές και ευεργέτες του συλλόγου λογίζονταν όσοι δώριζαν 1000 δρχ. ή μεγάλοι ευεργέτες το ποσό των 5.000 δρχ., ποσά φανταστικά για το 1935.

«ΕΝΩΣΙΣ ΑΜΑΞΟΚΑΡΟΠΟΙΩΝ ΛΑΓΚΑΔΑ» «Ο Προφήτης Ηλίας»

Μετά το 1930 περίπου ιδρύεται η ένωση αμαξοκαροποιών. Ο Λαγκαδάς είχε αρκετούς αμαξοκαροποιούς και θεωρούνταν από τα καλά επαγγέλματα του Λαγκαδά. Ιδρυτικά μέλη του Συλλόγου οι Ασλανίδης, Πελίτης, Γκάλιος Ι., Κισσπαναγιώτης Χ., Βλαχουδής Θ., Αιβάζογλου, Γρατσουνίδης, Κοσμίδης Δεμερτζής και άλλοι. Προστάτης άγιος του σωματείου ο Προφήτης Ηλίας, τον οποίο τιμούσαν ιδιαίτερα οι καροποιοί κάθε χρόνο με επίσημη αργία, Λειτουργία, αρτοκλασία και φυσικά μετά γλέντι στο "Αηδονάκι" ή στα "5Φ".

«ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΛΑΓΚΑΔΑ» (έτος ιδρύσεως 1936)

Από το 1915 με ενέργειες του Καθηγητού Ηλία Γεωργιάδη ενός ανθρώπου που έδωσε πολλά στην πόλη του Λαγκαδά, δημιουργείται το Γυμνάσιο Λαγκαδά. Κατά το πρώτο διάστημα, λόγω ελλείψεως κτιρίου, αλλά και ολίγων μαθητών, στεγάζεται στο χώρο του μονοθέσιου νηπιαγωγείου, που λειτουργούσε πίσω από το Α' Δημοτικό Σχολείο, σε χώρο που είχε δωρήσει η Εκκλησία της Αγίας Παρασκευής.

Είκοσι ένα χρόνια μετά συστήνεται ο πρώτος σύλλογος με την επωνυμία: «Σύλλογος αποφοίτων Γυμνασίου Περιφέρειας Λαγκαδά».

Στο πρακτικό της 21^η Μαΐου του 1936 υπογράφεται το πρώτο πρακτικό της προσωρινής διοικούσας επιτροπής που υποβάλλει το καταστατικό στο Πρωτοδικείο:

Υπογράφουν οι: Σπανόπουλος Βασίλειος του Αστερίου, ετών 25, Τζιώγας Δημήτριος του Νικολάου ετών 24, και Τσιαπάρας Χρήστος του Νικολάου, ετών 24.

Τα υπόλοιπα ιδρυτικά μέλη είναι οι:

Παπαγεωργίου	Γεώργιος	του Νικολάου	Ετών	24
Γλάβας	Ιωάννης	του Δημητρίου	Ετών	24
Στάμενης	Θωμάς	του Βασιλείου	Ετών	24
Δερέμπτης	Ευάγγελος	του Δημητρίου	Ετών	21
Παπαχαρίτου	Δημήτριος	του Χαρίτωνος	Ετών	24

Σκοπός του νέου συλλόγου είναι: «ή παντί νομίμω μέσω, συμφώνως τῷ νόμῳ καί ταῖς ἐν τῇ κοινωνίᾳ συνθήκαις,

προαγωγή τῶν πνευματικῶν καί οἰκονομικῶν συμφερόντων τῶν μελῶν αὐτοῦ, καί ἡ ἀνάπτυξις τοῦ πνευματικοῦ, ψυχαγωγικοῦ καί κοινωνικοῦ ἐπιπέδου τῆς περιοχῆς Λαγκαδά». Ὁ σκοπός αὐτός θά ἐπεδιώκετο, μέ διαλέξεις, παραστάσεις, συναυλίες, δι' ἰδρύσεως βιβλιοθήκης, δι' ὑπομνημάτων, διά συνεργασίας μέ τό νομικόν πρόσωπον, ὅπως σημειώνει τό καταστατικό.

Ὅμως τέσσερα χρόνια μετά ἦρθε ο πόλεμος, ἡ κατοχή, ο θάνατος. Ο ἕνας ἀπό τα ἰδρυτικά μέλη ο ἐφεδρος αξιωματικός-ανθυπολοχαγός Χρήστος Τσαπάρας στις 6 Ἀπριλίου του 1941 θα καταχωρηθεῖ στη χορεία τῶν ηρώων του Ἀλβανικοῦ ἐπους, πέφτοντας ηρωικά για την πατρίδα του, ἄλλοι ὅπως ο Θωμάς Στάμενης θα τραυματιστοῦν καὶ λίγοι θα μείνουν για να θυμούνται τα πρώτα βλαστάρια του Γυμνασίου Λαγκαδά.

Το Γυμνάσιο Λαγκαδά 1926

**ΕΡΑΣΙΤΕΧΝΙΚΟΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ
ΛΑΓΚΑΔΑ «ΟΡΦΕΥΣ»
(έτος ἰδρύσεως 1945)**

Δεν είχαν κλείσει ἀκόμα οι πληγές του πολέμου και το φάντασμα του εμφυλίου ἤδη εἶχε κάνει τις εμφανίσεις του, ὅμως οι νέοι του Λαγκαδά δεν το ἔβαλαν κάτω. Ἐπρεπε να ομορφύνουν τη ζωή τους και τη ζωή της πόλης μας, ἔτσι λοιπόν μόλις μπήκε ἡ ἀνοιξη του 1945 φούντωσε ἡ ἰδέα για ἕναν πολιτιστικό σύλλογο. «Στις 1 Ἀπριλίου 1945 οι κάτωθι υπογεγραμμένοι συνελθόντες...» ἀπεφάσισαν την ἰδρυση του καλλιτεχνικοῦ ομίλου «Ορφεύς».

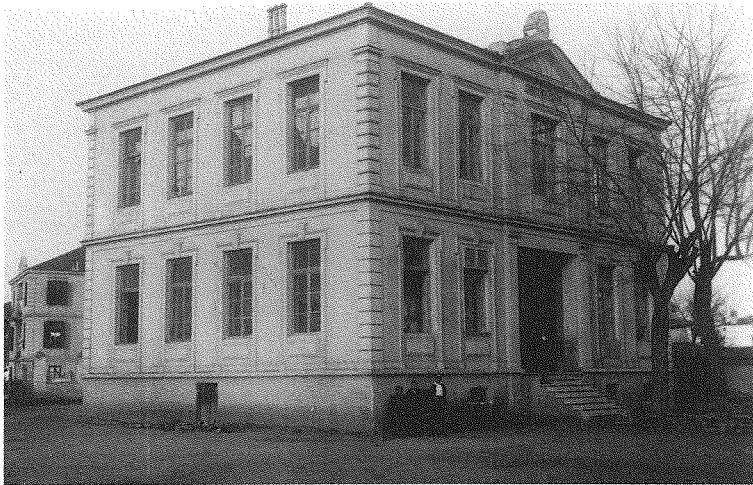
Ἡ πρώτη διοικούσα επιτροπή

Θεόδωρος	Ηλιάδης
Αθανάσιος	Χρυσοφίδης
Δημήτριος	Γρόλλιος
Παναγιώτης	Σακελλαρίδης
Γεώργιος	Νικολαΐδης
Φώτιος	Νάκου
Νικόλαος	Μουλάς

Και σ' αὐτούς προστίθενται ἀκόμη ως ἰδρυτές οι Δημήτριος Παρασκευόπουλος, Γεώργιος Παπαδημητρίου, Σταύρος Βενιώτης καὶ Εὐάγγελος Πεΐκος.

Ο σκοπός του ομίλου εἶναι «καλλιτεχνικός-ψυχαγωγικός καί σωματικῆς ἀγωγῆς καί κοινωνικῆς ἐν γένει, καί διὰ τῆς παντὶ νομίμῳ μέσῳ καί συμφώνως τῷ νόμῳ καί ταῖς κοινωνία συνθήκαις προαγωγή καί ἀνάπτυξις τοῦ

έθνικοῦ φρονήματος καί πνευματικοῦ καί καλλιτεχνικοῦ ἐπιπέδου τῶν μελῶν αὐτοῦ». Σκοποί ἴσως μεγαλεπήβολοι σε μια τέτοια μεταπολεμική εποχή, ὅμως εἶναι ἀλήθεια ὅτι ὁ «Ὀρφεύς» ἀφησε ἐποχή στον Λαγκαδά για την πλούσια πολιτιστική και κοινωνική του δραστηριότητα, λειτούργησε θεατρική σκηνή, χορωδίες, διοργάνωνε συχνά εκδηλώσεις πολιτισμοῦ και ἄλλου περιεχομένου, ἐκδρομές και ἔδωσε ἓνα δυναμικό παρόν στον Λαγκαδά του 1945 και μετά.

Το πρώτο Δημοτικό Σχολείο Λαγκαδά

**«ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΓΩΝΙΣΤΩΝ
ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΙΚΟΥ ΑΓΩΝΑ 1941-1945
Ε.Λ.Α.Σ ΛΑΓΚΑΔΑ»
(έτος ιδρύσεως 1945)**

Ένας σύλλογος που ξεφεύγει από τα όρια της πολιτιστικής δραστηριότητας και θα λέγαμε ότι εντάσσεται στην κατηγορία των συλλόγων που προαναφέραμε, δηλαδή του «Παμπροσφυγικού Πολιτιστικού Συλλόγου» ή της «Ενώσεως εφέδρων Πολεμιστών» είναι και ο Ε.Λ.Α.Σ του Λαγκαδά. Αναφέρεται εδώ γιατί δημιουργείται αυτή τη χρονική περίοδο του 1945 και γιατί η ιστορική έρευνα οφείλει να δημοσιεύει τα στοιχεία της που ἴσως σε πολλούς εἶναι ἀγνωστα.

Σκοπός του συλλόγου είναι: «Η έξαρσις του εθνικού ἔπους, η μελέτη, και η συλλογή στοιχείων του απελευθερωτικού αγώνος, η οικονομική ενίσχυση των αγωνιστών, η κοινωνική και κοινωνική εξύψωσις της θέσεώς του, και η περίθαλψις των παθόντων μελών».

Στις 20 Ιουνίου του 1945 οι ιδρυτές ὄλοιοι οπλίτες του απελευθερωτικού στρατού ΕΛΑΣ, εγκρίνουν το καταστατικό τους και υπογράφουν:

Καλλισθένης	Ψυχής
Κων/νος	Μητιλιναίος
Θωμάς	Μπαλιτζής
Ανέστης	Γεωργουδάκης
Γιώργος	Ζουμπουλίδης
Γεώργιος	Δήμου
Δημήτριος	Μακρής
Νικόλαος	Ρίζος

Ευάγγελος Χρυσομάλης

Δημήτριος Μικρόπουλος

Πληροφορίες για παραπέρα δράση του συλλόγου ή νέα μέλη δεν έχουμε, αλλά σίγουρα κινήθηκε στο κλίμα που κινήθηκαν κι άλλοι παρόμοιοι σύλλογοι ανά την Ελλάδα.

**«ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ ΛΑΓΚΑΔΑ»
Α.Π.Ε.Λ.
(έτος ιδρύσεως 1949)**

Αν κρίνουμε από το έγγραφο του 1927 που αναφέραμε πιο μπροστά, εικάζουμε ότι ο Λαγκαδάς, ήταν μία πόλη με έντονες αθλητικές ανησυχίες. Γύρω στο 1930 υπήρχαν και άλλες ομάδες κυρίως από νέους της κάθε γειτονιάς. Έτσι καταγράψαμε την Π.Ε.Μ.Ε.Λ δηλαδή την Ποδοσφαιρική Ένωση Μικράς Ελβετίας, που δραστηριοποιούνταν στον παλιό Λαγκαδά, την ομάδα «Λεοντόκαρδοι», τον «Ολυμπιακό», τον «Εθνικό», τον «Αετό» και τον «Αστέρα». Όμως το 1949 αποφασίζουν από κοινού να διαλύσουν τις πολλές ομάδες για να οργανωθεί μια και καλή που φέρει πλέον την επωνυμία Α.Π.Ε.Λ. Προτεργάτες της κίνησης αυτής ο Δημήτριος Κισαπαναγιώτης, ο Βασίλειος Παϊζάνης και ο Θεόδωρος Παλαμουτίδης.

Έτσι αρχίζει μια έντονη αθλητική δραστηριότητα και η ομάδα εντάχθηκε στο πρωτάθλημα της Γ' Κατηγορίας. Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα να ασκηθούν πιέσεις και έτσι ο Λαγκαδάς χάριν της ΑΠΕΛ απέκτησε το νέο του γήπεδο το οποίο έγινε με προσωπική εργασία των μελών της Διοίκησης και των φιλάθλων.

**«ΕΚΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ
ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΛΑΓΚΑΔΑ»
(έτος ιδρύσεως 1955)**

Δέκα εννέα χρόνια μετά την ίδρυση του πρώτου συλλόγου των αποφοίτων του Γυμνασίου Λαγκαδά, και μετά από μία δύσκολη και αιματηρή εικοσαετία, οι νέοι απόφοιτοι του Γυμνασίου Λαγκαδά ξαναοίγουν τα φτερά τους για έναν νέο σύλλογο και μάλιστα τον πολυπληθέστερο από άποψη ιδρυτικών μελών. Πενήντα τρία (53) παλικάρια και κοπέλες του Λαγκαδά αισθάνονται την ανάγκη να στεγαστούν κάτω από την επωνυμία του συλλόγου: «Εκπολιτιστικός Σύλλογος Αποφοίτων Γυμνασίου Λαγκαδά», και στις 24 Σεπτεμβρίου του 1955 γίνεται η πρώτη γενική συνέλευση του συλλόγου και η εκλογή του πρώτου διοικητικού συμβουλίου, το οποίο απαρτίστηκε από τους παρακάτω:

Σταύρο	Ρέντζιο
Μαρία	Βαχαρίδου
Νιόβη	Γκέλιου
Διονύσιο	Σπανόπουλο
Λεωνίδα	Ρίζο
Κων/νο	Ασβεστά
Αναστασία	Καραμπιμπέρη

«Σκοπός του Συλλόγου είναι: η σύσφιξις τῶν σχέσεων τῶν μελῶν τοῦ Συλλόγου. Ἡ δι' ὅλων τῶν προσφῶρων ἐπι-
τρεπτῶν μέσων παροχῆς ἠθικῆς καὶ ὑλικῆς συμπαρα-
στάσεως καὶ βοηθείας πρὸς τὸ Σχολεῖο ἐξ οὗ ἀπεφοίτησαν
τὰ μέλη τοῦ Συλλόγου καὶ πρὸς τοὺς δεομένους μαθητὰς
αὐτοῦ -ἀκόμη στοὺς σκοποὺς συμπεριλαμβάνεται «ἡ ἀρτία
ἐλληνοπρεπῆς κατάρτισις, ἡ ἐπαγγελματικὴ, ἐπιστημονικὴ

καὶ κοινωνικὴ ἀποκατάστασις καὶ ἡ ἐξύψωσις τοῦ πνευ-
ματικοῦ ἐπιπέδου τῆς πόλης καὶ τῆς ἐπαρχίας Λαγκαδά».

Ἀν κρίνουμε ἀπὸ τα ἀποτελέσματα, πρέπει να πούμε ὅτι ὁ
σύλλογος πέτυχε τοὺς στόχους του, διότι πρῶτα συγκέντρωσε
γύρω του τὸ ἀνθος τῆς νεολαίας τοῦ Λαγκαδά τοῦ 1955 καὶ
δεύτερο τα ἰδρυτικὰ μέλη τοῦ συλλόγου συμμετείχαν ἐνεργά στὴν
δραστηριότητα αὐτοῦ τοῦ τόπου, δεδομένου ὅτι πολλοὶ ἀπ' αὐτοὺς
διακρίθηκαν στὸν ἐπιστημονικὸ καὶ τὸν ἐπαγγελματικὸ τομέα
καὶ μέχρι σήμερα ἀκόμα ἀποτελοῦν μιὰ καλὴ παρακαταθήκη
για τὶς νεότερες γενιές.

Τα υπόλοιπα ἰδρυτικὰ μέλη τοῦ Συλλόγου εἶναι:

- 1) Δημήτριος Κοκοτίδης
- 2) Φιλήμων Ηλιάδης
- 3) Λεωνίδας Ρίζος
- 4) Δημήτριος Γαρδικιώτης
- 5) Διονύσιος Σπανόπουλος
- 6) Γεώργιος Καραγιαννίδης
- 7) Μιχαὴλ Καϊκλής
- 8) Βασίλειος Ζουμπουλίδης
- 9) Χρῆστος Μιχαὴλ
- 10) Παναγιώτης Κουντουράς
- 11) Αναστάσιος Ζαχαριάδης
- 12) Πολύβιος Βοσνακίδης
- 13) Πασχάλης Ζησόπουλος
- 14) Κων/ντίνος Ασβεστάς
- 15) Σταύρος Ρέντζος
- 16) Οδυσσεύς Πεφτίσης
- 17) Νικόλαος Μαυρίδης
- 18) Πολυχρόνης Συγγιρίδης
- 19) Νικόλαος Χρυσάφης
- 20) Κων/ντίνος Αντωνιάδης

**«ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ ΓΟΝΕΩΝ ΛΑΓΚΑΔΑ»
(έτος ιδρύσεως 1965)**

Ο Σύλλογος αυτός δημιουργήθηκε από Λαγκαδιανούς που σκοπό είχε την τόνωση του θρησκευτικού συναισθήματος των κατοίκων του Λαγκαδά. Λειτουργήσε με τη συνεργασία θρησκευτικών κινήσεων της Θεσσαλονίκης και για αρκετά χρόνια στέγασε, στο ιδιόκτητο κτίριό του επί της οδού Μεγ. Αλεξάνδρου, την θρησκευτική και εκκλησιαστική δραστηριότητα της πόλης μας. (ΦΑΡΟΣ).

Ιδρυτικά στελέχη της Ενώσεως ήταν: ο Μιχαήλ Σκαλκέας, ο Γεώργιος Γοβερνός, ο Δημ. Οικονόμου, ο Μιλτιάδης Οικονόμου, ο Νικ. Αναγνωστόπουλος.

Στην αίθουσα της ενώσεως δίδονταν συχνά διαλέξεις, προβολές, συναυλίες, γιορτές, για αρκετά χρόνια. Κατόπιν (1967) ο χώρος εκχωρήθηκε στην Ι. Μητρόπολη Λαγκαδά όπου με πρωτοβουλία του τότε πρωτοσυγγέλου π. Ευσεβίου Σπουργίτη αναπτύχθηκε μία πλούσια νεανική, εκκλησιαστική δραστηριότητα. Τα τελευταία χρόνια το κτίριο παραμένει κλειστό, κρατώντας μέσα του κλεισμένα και τους οραματισμούς και τα ονείρατα των ιδρυτών του.

Ωστόσο ο Νικόλαος Χατζηβασιλείου διευθυντής του πρώτου (Α') Δημοτικού σχολείου Λαγκαδά κατά το 1963 συγγράφει μία ιστορική και λαογραφική μελέτη για τον Λαγκαδά, που δεν είδε ποτέ το φως της δημοσιότητας, διότι κυκλοφόρησε μόνο σε 5-10 δακτυλογραφημένα αντίτυπα, αναφέρει πως το 1960 δραστηριοποιούνται στο Λαγκαδά δύο θρησκευτικά σωματεία η Γ.Ε.Χ.Α, που προφανώς ήταν παράρτημα της Γ.Ε.Χ.Α. Θεσσαλονίκης, και το Σ.Ε.Δ. δηλ. Συμβούλιο Ενοριακής Δράσης με αρκετά καλή παρουσία στη ζωή της πόλης μας.

**«ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ ΕΚΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ
ΛΑΓΚΑΔΑ»
(έτος ιδρύσεως 1976)**

Με την επωνυμία αυτή δημιουργήθηκε το 1976 ο νέος πολιτιστικός φορέας της πόλης που έμελλε να σημάδεψει την ιστορία της για τα τελευταία 25 χρόνια, διότι απεδείχθη ο μακροβιότερος σύλλογος του Λαγκαδά.

Ως πρώτα ιδρυτικά μέλη αναφέρονται οι: Μπαλάφταλης Δημήτριος Δημοσθένης Ηλιόπουλος, Δημήτριος Μιχαήλ, Δημ. Μπιτσίμης, Χρ. Μήτσιου, Θεολόγος Θεολόγου, Στυλ. Βασιλείου, Λίμος Πολύμερος, Αριστείδης Αθανασιάδης, Μιχαήλ Κατσάνης, Αλ. Σαμαράς, Γ. Στοϊμένης, Χρ. Βοσνακίδης Ε. Μαυρίδης, Ι. Γκουτζέλης, Σ. Πόνης, Ι. Πετράς, Β. Βλαχούδης, Ι. Γρηγορούδης, Γ. Γοβερνός, Ν. Αναγνωστόπουλος, Α. Βασιλειάδης, Χρ. Κουρτίδης, Κ. Τσαπάρας, Φ. Μιχαήλ, Δ. Προδρόμου, Δ. Παπαγεωργίου, Ι. Καλαϊτζίδης, Φώτιος Ζησόπουλος, Χρ. Δρεμλής.

Το δε πρώτο εκλεγμένο Διοικητικό Συμβούλιο (11/7/1977) απαρτιζόταν από τους:

- 1) Δημ. Μιχαήλ, πρόεδρος
- 2) Δημ. Μπιτσίμη, αντιπρόεδρο
- 3) Λίμο Πολύμερο
- 4) Ζλατάνου Στέλλα
- 5) Μπαϊρακτάρη Σωτήρη
- 6) Μήτσιου Χρήστο
- 7) Ζυματικά Ανδρέα

Σκοπός του συλλόγου είναι « η επικοινωνία και η σύνδεση σε ένα οργανωμένο σύνολο των μελών, με σκοπό την ανάπτυξη

φιλικών σχέσεων, ευγενούς άμιλλας και πνεύματος αλληλεγγύης. Η γνώση, η μελέτη και η εξυπηρέτηση των αναγκών της κοινωνίας της πόλης μας, η διοργάνωση επιμορφωτικών, καλλιτεχνικών και λαογραφικών εκδηλώσεων και η διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς. Σήμερα ο Σύλλογος διαθέτει χορευτικές ομάδες για όλες τις ηλικίες, τα δε χορευτικά τμήματα έχουν μια έντονη δραστηριότητα στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Επιπλέον έχει μία χορωδία, τμήμα σκακιού, θεάτρου και ζωγραφικής, καθώς και με πρωτοβουλία του συγκεντρώθηκε λαογραφικό υλικό το οποίο εκτίθεται στον χώρο των Λουτρών, σε αίθουσα που λειτουργεί ως λαογραφικό μουσείο. Το δε ετήσιο φεστιβάλ παιδικών χορευτικών τμημάτων τείνει να γίνει θεσμός για το Λαγκαδά και τούτο οφείλεται στην οργάνωση του Πολιτιστικού Συλλόγου Λαγκαδά.

**«ΕΝΩΣΗ ΠΟΝΤΙΩΝ ΛΑΓΚΑΔΑ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΧΩΡΩΝ»
(έτος ιδρύσεως 1976)**

Η Ένωση Ποντίων απαρτίστηκε κυρίως από ανθρώπους που είχαν την ίδια ποντιακή καταγωγή και την κοινή μοίρα του πρόσφυγα. Έτσι το 1976 παίρνει καταστατική μορφή η αγωνία των ανθρώπων να κρατήσουν τα ήθη και τα έθιμά τους ζωντανά και ιδρύεται ο πρώτος σύλλογος Ποντίων του Λαγκαδά, με την υπό αριθμό 152/1977 και δημοσιεύθηκε στις 17/2/1997. Ως ιδρυτικά μέλη φέρονται 26 κάτοικοι του Λαγκαδά και των γύρω χωριών.

Το δε πρώτο Διοικητικό Συμβούλιο απαρτίστηκε από τους:

Ανδρονικίδη	Ιωάννη	Πρόεδρο
Παπαδόπουλο	Βασίλειο	Αντιπρόεδρο
Τσαγκαλίδη	Αντώνιο	Γραμματέα
Μουρατίδη	Χαράλαμπο	Ταμία
Ταυρίδη	Ευστάθιο	Μέλος
Ζιγανετίδη	Χαράλαμπο	Μέλος
Κοτανίδη	Ελευθέριο	Μέλος

Ο Σύλλογος κατά την εικοσιπενταετή παρουσία του ανέπτυξε πλούσιο πολιτιστικό έργο, στον τομέα της συνένωσης του ποντιακού ελληνισμού, της διατήρησης της γλώσσας και της παράδοσης, μέσα από συνέδρια, ημερίδες, εκδηλώσεις, χορευτικές ομάδες, χορωδία, εκθέσεις βιβλίου κ.ά. Δραστηριοποιείται δε ακόμη και σήμερα συνεργαζόμενος με τους άλλους φορείς πολιτισμού του τόπου μας για το κοινό καλό του Λαγκαδά.

**ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ «ΜΥΓΔΟΝΙΑ»
ΛΑΓΚΑΔΑ (έτος ιδρύσεως 2000)**

Ο Πολιτιστικός Οργανισμός «Μυγδονία» είναι ο νεώτερος πολιτιστικός σύλλογος του Λαγκαδά που δημιουργήθηκε από μια φιλική συντροφιά, επιστημόνων και φοιτητών. Ξεκίνησε κατ' αρχήν σαν πολιτιστικό τμήμα της τοπικής εκκλησίας με ευθύνη του αρχιμ. π. Θεοδοσίου Εμμανουήλ ενός ανθρώπου που σημάδεψε για μια εικοσαετία περίπου την ζωή της πόλης μας γιατί κατάφερε να φέρει στο προσκήνιο την εκκλησία με πλούσια πολιτιστική και κοινωνική δραστηριότητα, και για μία δεκαετία έδρασε κυρίως ως χορευτικό τμήμα και χορωδία. Όμως το 2000 μπροστά στα αδιέξοδα που έστησε ο καθαρά ατομικός παράγοντας και οι άμετροι ηγεμονισμοί άλλων παραγόντων, οι «Μύγδονες» έδωσαν νομική υπόσταση και καταστατική μορφή στην προσπάθειά τους και έτσι με την 24217/2000 απόφαση του Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, αναγνωρίστηκε επίσημα ο «Πολιτιστικός Οργανισμός Μυγδονία».

Η πρώτη διοικούσα Επιτροπή που κατέθεσε το καταστατικό αποτελούνταν από τον Τρύφωνα Τσομπάνη Δρ. Θ. Καθηγητή, τον Αστέριο Καραγιοβάνη θεολόγο-Καθηγητή, τον Δημήτρη Παπαγεωργίου Καθηγητή Αγγλικών, και το πρώτο Διοικητικό Συμβούλιο εξελέγη στις 30/12/2000 και απαρτίστηκε από τους:

Αστέριο	Καραγιοβάνη	Πρόεδρος	Καθηγητή
Κων/νο	Καραμάνο	Αντιπρόεδρος	Ψυκτικό-Καθηγητή ΟΑΕΔ
Τρύφωνα	Τσομπάνη	Γεν. Γραμματέα	Δρ. Θ. Καθηγητή
Ηλιάνα	Βραχλιώτου	Ειδ. Γραμματέα	Φοιτήτρια
Στέλλα	Νάκου	Ταμία	Φοιτήτρια
Δημήτρη	Παπαγεωργίου	Μέλος	Καθηγητή
Γεώργιο	Μάλαμα	Μέλος	Καθηγητή

Από την πρώτη ημέρα της ίδρυσής του ο σύλλογος έδειξε μία αξιοζήλευτη δραστηριότητα. Δημιούργησε νέες χορευτικές ομάδες, χορωδία παραδοσιακού και έντεχνου τραγουδιού, παράλληλα έχει και Βυζαντινή χορωδία, λειτούργησε ανοιχτό πανεπιστήμιο με διαλέξεις για επίκαιρα, ιστορικά, παιδαγωγικά και λαογραφικά θέματα, σχολή γονέων σε συνεργασία με την «Πανελλήνια Ένωση Σχολών Γονέων».

Ακόμη λειτουργεί Video-λέσχη και θερινός κινηματογράφος, μαθήματα ζωγραφικής και χαρακτηριστικής, εντευκτήριο νέων, εκθέσεις ζωγραφικής, λογοτεχνικά και μουσικά βραδινά, και βιβλιοπαρουσιάσεις, είναι ο διοργανωτής των επετειακών εκδηλώσεων στις εθνικές γιορτές, λειτουργεί τμήμα εκδρομών, τμήμα παρασκευής παραδοσιακών ποτών και γλυκών, τηρεί κατ' έτος όλα τα Λαγκαδιανά έθιμα που γίνονται στα σπίτια του Λαγκαδά τις γιορτές Χριστουγέννων, Αποκριάς, Πάσχα. Αιχμή του δόρατος πάντα τα χορευτικά τμήματα που δίνουν παραστάσεις στο Λαγκαδά, σε φιλανθρωπικά ιδρύματα, στην Ελλάδα και στο εξωτερικό (Πολωνία, Ρουμανία, Κύπρο, Ιταλία κ.ά.). Η χορωδία επίσης έχει μία έντονη δραστηριότητα με καθιερωμένη πλέον τη βραδιά καντάδας τα καλοκαιρινά βραδινά.

Η εκδοτική δραστηριότητα έρχεται να συμπληρώσει το έργο των άλλων τμημάτων. Εκδίδεται τρίμηνη εφημερίδα με τίτλο «Μυγδονία» και με ποικίλο ιστορικό και λαογραφικό περιεχόμενο, καθώς και τις θέσεις του συλλόγου για θέματα που αφορούν στην πόλη του Λαγκαδά. Το τεύχος που κρατάτε στα χέρια σας είναι μία εργασία του τμήματος Ιστορίας και Λαογραφίας του συλλόγου, που ασχολείται με συλλογή λαογραφικού υλικού, αρχειοθέτηση ιστορικών και λαογραφικών στοιχείων για την περιοχή μας και καταγραφή της ιστορίας της πόλης μας απ' αρχής μέχρι σήμερα. Ήδη ετοιμάστηκε ένα CD-ROM με θέμα την ιστορία και τη λαογραφία της πόλης μας καθώς και με χρήσιμες πληροφορίες που αφορούν στο Λαγκαδά.

Υπό έκδοσιν είναι ένα Λεύκωμα της πόλης του Λαγκαδά

με φωτογραφικό υλικό από το 1900-1970, ένα λεύκωμα με αρχιτεκτονικά στοιχεία και σιδερές του Λαγκαδά, στοιχεία της λαϊκής τέχνης, μία εργασία με τις «εξέχουσες ιστορικές μορφές της πόλης μας από τον 13^ο ως τον 20^ο αιώνα», που περιμένουν τους χορηγούς τους. Οι κατ' έτος εκδηλώσεις του Συλλόγου ανέρχονται σε 65-70 δραστηριότητες.

ΑΛΛΟΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ

Είναι αναμφίβολο ότι δεν ήταν μόνο οι αναφερθέντες σύλλογοι του Λαγκαδά αυτοί που δραστηριοποιήθηκαν στην πόλη μας. Όμως για κάποιους από αυτούς έχουμε ελάχιστα στοιχεία ή για άλλους δεν μπορέσαμε να βρούμε καταστατικά. Έτσι για παράδειγμα το 1924 δραστηριοποιείται ένα προφανώς πολιτικό σωματείο με τίτλο «*Δημοκρατική Ένωσις Μακεδονίας-εν Λαγκαδά*». Πρόκειται πιθανότατα για παράρτημα πολιτικής κίνησης που έχει και μέλη στον Λαγκαδά. Έτσι σε ένα δίπλωμα εγγραφής που έχουμε στα χέρια μας βλέπουμε πως γράφεται ως μέλος της Ένωσης ο κ. Δεμερτζής Βασίλειος και κατέβαλε ως δικαίωμα εγγραφής το ποσόν των 10 δραχμών. Η εγγραφή γίνεται στις 20 Ιουνίου του 1924 και υπογράφουν ο προεδρεύων σύμβουλος της Ενώσεως, η υπογραφή είναι δυσανάγνωστη, ο ταμίας Δ. Γρόλλιος και ο Γεν. Γραμματέας του οποίου επίσης είναι δυσανάγνωστη η υπογραφή. Ο Λαγκαδάς ωστόσο και στα νεώτερα χρόνια δημιούργησε και άλλους συλλόγους για να καλύψει τις τρέχουσες ανάγκες. Έτσι δημιουργείται η *Ένωσις Γεωργικών Συνεταιρισμών Λαγκαδά*, που σκοπό έχει την σωστή εκμετάλλευση των αγροτικών προϊόντων, με μία καλή παρουσία και δράση, αφού φτάνει στο σημείο το 1957 να αποκτήσει δικό της εργοστάσιο κονσερβοποιίας όπου ένα μεγάλο μέρος συμπατριωτών βρήκε θέση εργασίας για πολλά χρόνια. Αργότερα δημιουργήθηκε ο *Αγροτικός Σύλλογος Λαγκαδά*, με σκοπό την προάσπιση των συμφερόντων των αγροτών. Παράλληλα δημιουργήθηκαν Σύλλογοι γονέων και κηδεμόνων για την επίλυση των προβλημάτων των Σχολείων, σήμερα δε λειτουργούν επτά *σύλλογοι Γονέων και Κηδεμόνων* δηλαδή των δύο Λυκείων, των δύο Γυμνασίων και των τριών Δημοτικών Σχολείων.

Επίσης ο *Σύλλογος Προστασίας Περιβάλλοντος* της ευρύτερης περιοχής Λαγκαδά, δημιουργήθηκε το 1995 με σκοπό την κινητοποίηση των κατοίκων της περιοχής για τη διάσωση του περιβάλλοντος και κυρίως της λίμνης Κορώνειας. Ιδρύθηκε από κατοίκους του Δρυμού με πρώτη έδρα τον Δρυμό αλλά εδώ και δύο χρόνια από το 2001 η έδρα μεταφέρθηκε στον Λαγκαδά και έχει ουσιαστικό ρόλο και λόγο στα θέματα περιβαλλοντικής αγωγής.

Ακόμα πέραν της *Θρακικής Λαογραφικής Εστίας* υπάρχουν ακόμη δυο σύλλογοι που έχουν ως μοναδικό και κύριο έργο τους την οργάνωση των Αναστεναρίων. Πρόκειται για συλλόγους με μικρό αριθμό μελών, κυρίως οικογενειακού χαρακτήρα, οι οποίοι δραστηριοποιούνται κατ' έτος από 21 έως 23 Μαΐου.

Ο *Γυμναστικός Σύλλογος Λαγκαδά* ιδρύθηκε από μία ομάδα νέων ανθρώπων με σκοπό να καλύψει τις άλλες κατηγορίες αθλητισμού, που δεν θεραπεύονται από τα παλιά αθλητικά σωματεία. Έτσι κατ' έτος περίπου διοργανώνει διάφορες αθλητικές εκδηλώσεις και κυρίως αγώνες δρόμου ή άλλα ολυμπιακά αθλήματα

Ο *Αθλητικός Σύλλογος Καλαθόσφαιρας Λαγκαδά*, είναι μία επίσης προσπάθεια νέων ανθρώπων του Λαγκαδά για την καλλιέργεια αθλητικού πνεύματος στον χώρο της νεολαίας και κυρίως στο χώρο των κοριτσιών. Έχει οργανωμένες ομάδες για όλες τις ηλικίες των κοριτσιών και μετέχουν σε αθλητικούς αγώνες. Η νέα μορφή του συλλόγου είναι αποτέλεσμα συνένωσης δύο προηγούμενων αθλητικών συλλόγων των «Διόσκουρων» και των «Μυγδόνων». Ο νέος σύλλογος ιδρύθηκε το 2000. Τα πρώτα ιδρυτικά μέλη είναι: Μάρκου Δημ., Τζίτζιρας Γιώργος, Ιωαννίδης Δημ., Χριστίδης Αγγ., Καπερώνης Αργ. Συμμετέχουν σε αγώνες Μπάσκετ Γ' ανδρών, κλπ βόλεϊ Κορασιδων και πανκορασιδων. Διατηρεί επίσης και ακαδημίες για τους μικρούς φίλους.

ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ - ΤΥΠΟΣ

«Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΛΑΓΚΑΔΑ»

Η πρώτη εφημερίδα που κυκλοφόρησε στον Λαγκαδά μετά την κατοχή και τον πόλεμο, έφερε τον τίτλο “Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΛΑΓΚΑΔΑ”. Ιδρυτής, ιδιοκτήτης και εκδότης εφέρετο ο Χριστογιαννόπουλος. Ο Χριστογιαννόπουλος ήταν στρατιωτικός που έμεινε στον Λαγκαδά και μετά την αποστρατεία του έβγαλε την πρώτη αυτή εκδοτική του δραστηριότητα προκειμένου να έχει ένα μέσο επικοινωνίας με τον λαό της περιοχής, δεδομένου ότι αμέσως μετά πολιτεύτηκε και κατέβηκε ως υποψήφιος βουλευτής. Η αποτυχία του να εκλεγεί οδήγησε και στο κλείσιμο της εφημερίδας.

«Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΛΑΓΚΑΔΑ»

Είναι αλήθεια ότι μία μικρή πόλη όπως ο Λαγκαδάς δεν είχε την πολυτέλεια του τοπικού τύπου, όμως παρ' όλα τα εμπόδια που αντιμετώπιζε ο τόπος το 1955 μια ομάδα ονειροπόλων και δραστήριων νέων εξέδωσαν την πρώτη εφημερίδα του Λαγκαδά με την επωνυμία «Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΛΑΓΚΑΔΑ». Το σχήμα της εφημερίδος το σύνηθες της εποχής και ήταν οκτασέλιδη κατ' αρχάς, τετρασέλιδη αργότερα. Υπεύθυνος της εφημερίδος ο Νικόλαος Μουλάς, ένας αρκετά έξυπνος και δραστήριος νέος του Λαγκαδά που ασχολήθηκε με πολλά και ο Αντώνιος Καμπούρης. Ο πρώτος ήταν διευθυντής και υπεύθυνος συντάξεως και ο δεύτερος υπεύθυνος της διαχείρισεως. Το 1956

διακόπτεται η έκδοσή της όμως περί το 1960 μπαίνουν στην κοινή προσπάθεια δυο άλλοι αξιόλογοι νέοι του Λαγκαδά ο Φιλήμων Νάκος (φιλόλογος) και ο Στέλιος Βασιλείου. Η προσπάθεια συνεχίστηκε για αρκετό διάστημα όμως περί το 1969 διεκόπη και πάλι η κυκλοφορία της εφημερίδος χωρίς να επανεκδοθεί.

«ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ»

Εφημερίδα που εντάσσεται στην εκδοτική δραστηριότητα της Ι. Μητροπόλεως Λαγκαδά άρχισε να εκδίδεται περί το 1975, με ποικίλο περιεχόμενο και κυρίως θέματα θρησκευτικού ενδιαφέροντος και εκκλησιαστικές ειδήσεις. Η έκδοσή της διεκόπη περίπου δύο χρόνια αργότερα και δεν επανεξεδόθη.

«ΠΗΓΗ ΤΗΣ ΑΛΗΘΕΙΑΣ»

Ξεκίνησε ως εκδοτική δραστηριότητα του Μητροπολιτικού Ναού Αγ. Παρασκευής Λαγκαδά με ιδρυτή και υπεύθυνο συντάξεως τον αρχιμανδρίτη Χρυσόστομο Τσαβδαρίδη, περί το έτος 1979. Το περιεχόμενό της κυρίως πνευματικού περιεχομένου, και εκκλησιαστικά νέα, ως και καταγραφή της δραστηριότητας της ενορίας. Με την απομάκρυνση του π. Χρυσοστόμου Τσαβδαρίδη από τον Λαγκαδά, η εφημερίδα συνέχισε την έκδοσή της υπό την ευθύνη εκδοτικής ομάδας που αποτελούνταν από τον Ιω. Πελίτη, Χαρ. Μουζουρίδη, Χρ. Τανάσκο και Τρύφωνα Τσομπάνη ο οποίος ήταν και ο υπεύθυνος ύλης. Η εκδοτική κίνηση της εφημερίδας διεκόπη το 1982.

«Η ΠΡΟΟΔΟΣ»

Περί το 1976 εκδίδεται η εφημερίδα ΠΡΟΟΔΟΣ και κυκλοφορεί στον Λαγκαδά και στην επαρχία του. Ιδρυτής, ιδιοκτήτης και εκδότης ο κ. Δημήτριος Σταυρίδης, καθηγητής

και ιδιοκτήτης του Ιδιωτικού Γυμνασίου Λαγκαδά. Κατά βάσιν επρόκειτο περί πολιτικής μηνιαίας εφημερίδας με επίκαιρη αρθρογραφία και νέα όλης της επαρχίας. Όμως και η τύχη αυτής της εφημερίδας σταμάτησε στο 1977.

«Ο ΛΑΓΚΑΔΑΣ»

Η εφημερίδα «Ο Λαγκαδάς» ήταν το δημοσιογραφικό έντυπο του Δήμου Λαγκαδά επί δημαρχίας Νίκου Ασμάνη. Ο Δήμαρχος ήταν ιδρυτής και εκδότης της εφημερίδος, με ποικίλο περιεχόμενο και βέβαια σκοπό είχε την προβολή των τοπικών προβλημάτων και την ανάδειξη του Δήμου Λαγκαδά. Η εφημερίδα διέκοψε την κυκλοφορία της 1998. Ήταν δίμηνη ή τρίμηνη και εξέδωσε περίπου 8-9 φύλλα.

«ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΣΤΗΝ ΕΠΑΡΧΙΑ ΛΑΓΚΑΔΑΣ»

Η εφημερίδα «Παρέμβαση» ξεκίνησε την δημοσιογραφική και εκδοτική της παρουσία το 2000, ως εβδομαδιαία εφημερίδα της επαρχίας Λαγκαδά. Είχε έδρα τον Λαγκαδά και ιδρυτή τον κ. Θεόδωρο Καράογλου (επαρχιακό σύμβουλο), ως εκδότης εφέρετο ο κ. Παναγιώτης Φωτιάδης και Διευθυντής ο κ. Χρήστος Ευαγγέλου. Το περιεχόμενό της ήταν ποικίλο με πολιτικά και επίκαιρα σχόλια, στήλη λαογραφίας και ιστορικών θεμάτων, καθώς και με αθλητική ενημέρωση. Το 2002 η εφημερίδα ανέστειλε την έκδοσή της και δεν επανεξεδόθη ακόμη.

ΝΕΑΝΙΚΟΣ ΤΥΠΟΣ

«ΕΦΗΒΙΚΟΙ ΠΑΛΜΟΙ»

Οι «Εφηβικοί Παλμοί» ήταν ένα νεανικό πολυγραφημένο περιοδικάκι που εκδίδονταν από τις Χριστιανικές Μαθητικές Ομάδες της Ι.Μ. Λαγκαδά. Ήταν θα λέγαμε το δημοσιογραφικό

όργανο των κατηχητικών Σχολείων του Λαγκαδά. Αρχισε να εκδίδεται το 1970 και ως το 1972 πρόσφερε στα παιδιά του Λαγκαδά ένα χώρο για να δημοσιεύουν τα ποιήματά τους, τις σκέψεις και τις απόψεις τους. Η συντακτική επιτροπή αποτελούνταν από τον Δημήτρη Παπαγεωργίου, τον Φώτιο Μιχαήλ και τον Τρύφωνα Τσομπάνη.

«ΤΑ ΝΕΙΑΤΑ»

Ένας επίσης πολυγραφημένο μαθητικό φυλλάδιο κυκλοφόρησε στον Λαγκαδά την διετία 1974 και 1975 και ήταν η προσπάθεια των μαθητών του ιδιωτικού Γυμνασίου Λαγκαδά. Δημοσίευε κι' αυτό εργασίες και ποιητικές δημιουργίες των μαθητών καθώς και νέα της σχολικής ζωής. Ιδρυτής, ιδιοκτήτης και εκδότης του φυλλαδίου ο μαθητής τότε της Β' Λυκείου Τρύφων Τσομπάνης. Το περιοδικό εξέδωσε και ένα τεύχος μετά την αποφοίτηση των παιδιών από το Λύκειο και ύστερα διέκοψε την έκδοσή του.

«ΜΥΓΔΟΝΙΑ»

Είναι η πρώτη εκδοτική προσπάθεια του Πολιτιστικού Οργανισμού «ΜΥΓΔΟΝΙΑ». Το πρώτο φύλλο κυκλοφόρησε τον Ιούνιο του 2002, είναι τρίμηνη πολιτιστική 8σέλιδη εφημερίδα, με πολιτιστικό, ιστορικό και λαογραφικό περιεχόμενο, καθώς και με θέσεις και προτάσεις για τον Λαγκαδά.

Υπεύθυνος ο κ. Αστέρης Καραγιοβάννης και υπεύθυνος σύνταξης ο κ. Τρύφων Τσομπάνης.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Ολοκληρώνοντας αυτή την περιδιάβαση στην 110 χρόνων πολιτιστική ιστορία του τόπου μας, θα έλεγα πως τα συναισθήματα είναι η χαρά και η συγκίνηση γιατί μπορέσαμε σ' αυτό το μικρό εκδοτικό εγχείρημα, να διασώσουμε κάτι από την όμορφη ιστορία μας. Οι ιστορικές μαρτυρίες για τους 20 περίπου συλλόγους της πόλης μας, που διεδραμάτισαν ο καθένας τον δικό του ρόλο και συνέβαλλε με το δικό του τρόπο στο ανέβασμα αυτού του τόπου, φανερώνουν πως ο Λαγκαδάς, μπόρεσε μέσα στην μακραίωνη ιστορία του να συντηρήσει τα αυτονόητα της υπάρξεώς τους, τη γλώσσα του, το φρόνημά του, την παράδοσή του, την ιστορία του και τον πολιτισμό του. Μπροστάρηδες σ' αυτόν τον αγώνα και σ' αυτό το χρέος οι νέοι του Λαγκαδά, οι άνδρες και οι γυναίκες της πόλης μας, οι υπέροχες ιστορικές μορφές που πέρασαν απ' τη γη μας και έβαλαν το δικό τους λιθάρι στην ιστορία μας, και τα όμορφα εκείνα νιάτα του Μακεδονικού αγώνα και του έπους του '40, που με ιδρώτα και αίμα πότισαν και κράτησαν ζωντανή την ιστορική μας μνήμη. Ας θεωρηθεί αυτό το πόνημα, ένα ακόμα ευχαριστώ σ' όλους αυτούς τους ωραίους Έλληνες της Μυγδονικής γης.

ΒΟΗΘΗΜΑΤΑ

- 1) Αρχείο Ιω. Καραγιάννη
- 2) Αρχείο Τρ. Τσομπάνη
- 3) Γεωργιάδη Η. Ανθεμούς (Λαγκαδάς, «Μακεδονικό Ημερολόγιο»
- 4) Ν. Κοσμά, Ο Λαγκαδάς, Θεσσαλονίκη 1968.
- 5) Παπαγεωργίου Απ. Η Αρχαία Μυγδονία, Θεσσαλονίκη 1988.
- 6) Χατζηβασιλείου Νικ. Ο Λαγκαδάς, Λαγκαδάς 1963 (αδημοσίευτο).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

πινακ
 Υμνησιον τῶν ἐπιμελητῶν καὶ ἄλλων ὑποθηκῶν τῶν ἐπιμελητῶν καὶ ἄλλων
 48 ἡ πῶν ἐπιμετῶν τῶν ἐπιμετῶν τῶν ἐπιμετῶν τῶν ἐπιμετῶν

1	Γεωργίου	Δημητρίου	Παυλίου	38	ἐπιμετῶν	22	Διμήν
2	Γεωργίου	Ανδρέου	Δαμασκίου	39	καπτανισίας	4	
3	Κωνσταντίνου	Περικλέους	Βιζυίου	38	τεκτων	4	
4	Δημητρίου	Γεωργίου	Σπυριδίου	38	διμητρίος	4	
5	Πέτρος	Μωυσίδου	Καλλιμάχου	40	ἀνθρακωρύχου	3	
6	Ἰγνατίου	Γεωργίου	Γεωργίου	43	τοῦ ὁ	4	
7	Σάββας	Γεωργίου	Δαμιάκου	41	καπτανισίας	4	
8	Παναγιώτης	Μωυσίδου	Καπτανισίας	45	καπτανισίας	4	
9	Γεώργιος	Ἰγνατίου	Μαυριδίου	29	καπτανισίας	4	
10	Γεωργίου	Δημητρίου	Γεωργίου	48	καπτανισίας	4	
11	Περικλῆς	Κωνσταντίνου	Πέτρος	29	καπτανισίας	4	
12	Σπυρίδης	Γεωργίου	Γεωργίου	40	καπτανισίας	4	
13	Γεωργίου	Δημητρίου	Καπτανισίας	40	καπτανισίας	4	

ἐν Λαγκαδῶν τῆς 11-Απριλίου 1926.

*προσωπικὴ ἐπιμετῶν καὶ ἄλλων ὑποθηκῶν τῶν ἐπιμετῶν καὶ ἄλλων
 καὶ ἄλλων ὑποθηκῶν τῶν ἐπιμετῶν καὶ ἄλλων ὑποθηκῶν τῶν ἐπιμετῶν καὶ ἄλλων*

*1) Γεωργίου
 2) Γεωργίου
 3) Γεωργίου
 4) Γεωργίου*

*{ Γεωργίου Δαμασκίου }
 { Πέτρος Καλλιμάχου }
 { Ἰγνατίου Γεωργίου }
 { Γεωργίου Γεωργίου }*

ΠΑΜΠΡΟΣΦΥΓΙΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΛΑΓΚΑΔΑ
 ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

Άρθρον 1ον

Συνιστάται ἐν Λαγκαδῶν Σωματεῖον ὑπὸ τὸν τίτλον "Παμπροσφυγικὸς Πολιτικὸς Σύλλογος Λαγκαδῶν" με' ἔδραν τὴν κομιτολίαν Λαγκαδῶν.

Άρθρον 2ον

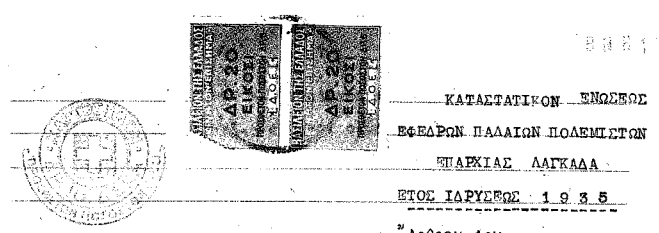
Σκοπὸς τοῦ Συνδέσμου τούτου εἶναι: Ἡ ἠθική καὶ πνευματικὴ διαπαιδαγότης καὶ πολιτικὴ καὶ καθοδηγητικὴ τῶν προσφύγων ἀδελφῶν πρὸς τὴν ἐντόπιον πληθυσμὸν καὶ ἡ ἔκτασις τῆς μετ' αὐτοῦ προστριβῆς καὶ παρεξήγησίνης καὶ πᾶσα ἐν γένει πρὸς εὐμερίαν αὐτῶν τελουσα ἐνέργεια ἢ ἀναμείφωσις τῶν πολιτικῶν ἠθῶν, ἡ ἀνύψωσις καὶ κραταίωσις τοῦ ἔθνους καὶ κράτους πρὸς ἐσωτερικὴν ἀναγέννησιν καὶ ἐξωτερικὴν ἀνάπτυξιν ἀπολεσθέντων ἐθνικῶν ἐδαφῶν. Ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἄνω σκοπῶν θέλει ἐπιδιωχθῆ διὰ παντὸς νομίμου τήτου καὶ ἰδίᾳ διὰ τῆς πολιτικῆς συνεργασίας μετὰ τῶν πολιτικῶν ἐκείνων κομιτῶν τῆς χώρας μεθ' ἧν θέλουσι συμπλάττει αἱ ἄνται τοῦ Συνδέσμου. Πρὸς τούτο δύνανται ὁ σύνδεσμος νὰ συστήσῃ ἐν τῇ περιφερείᾳ Λαγκαδῶν ἐπιτροπὰς ἢ παραρτήματα πρὸς συνεργασίαν μετὰ παντὸς δήμου ἢ Σωματείου προσφυγικοῦ ἢ καὶ ἐντοπίου διὰ τὴν πληρεστέραν ταχύτεραν καὶ ἀσφαλεστέραν τῶν ἀνωτέρω σκοπῶν ἐκτέλεσιν.

Άρθρον 3ον

Μέλη τοῦ Συνδέσμου ἐγγράφονται ἅπαντες οἱ πρόσφυγες καὶ πάντες ὅσοι ἐπέδειξαν ἢ θὰ ἐπιδείξωσιν ἐνδιαφέρον διὰ τὰ προσφυγικὰ ζητήματα καὶ εἰσέδωσαν ἢ θὰ ἐργασθῶσιν δι' αὐτά. Οἱ ἐγγραφόμενοι ὑπογράφουσι ὄψωσιν, ὅτι ἀποδέχονται τὸν σκοπὸν τοῦ Συνδέσμου καὶ ὅτι προθύμως θέλουσιν εἰσφέρει τὰς ζητηθησομένας ὑπηρεσίας των παρὰ τοῦ Διοικητ. Συμβουλίου τῆς Συνάξεως καὶ τῆς Γεν. Συνελεύσεως. Τῆς ἐναρξῆς ὅμως ταύτης

ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΝ ΕΠΙΣΕΒΩΣ
ΕΦΕΔΡΩΝ ΠΑΛΑΙΩΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ
ΠΑΡΧΙΑΣ ΛΑΓΚΑΔΑΣ
ΕΤΟΣ ΙΑΡΥΕΡΩΣ 1935

Ιδρύεται εν Λαγκαδά "Ενωσις Εφέδρων Υπαξι-
πρατικών και Στρατιωτών Ήρως, Θαλάσσης και Αέρος
επό την επωνυμίαν ("Ενωσις Εφέδρων Υπαξιπρατικών
και Στρατιωτών Παλαιών Πολεμιστών Παρχίας Λα-
καδά) σκοπός του οποίου είναι η άμυνα κατά πάσης θπονορεύσεως του
κράτους από παντός έσωτερικού και έξωτερικού έχθρου και ε) η καθ'
οιονδήποτε τρόπον προαγωγή των όγιων συμφερόντων των μελών αυτού
και η άνάπτυξις στενής άλληλεγγύης μεταξύ των.-

Άρθρον 2ον
Μέσα διά την επίτευξιν του σκοπού η Ένωσις θέλει όργανισμ διά
των εξής μέσων .

Α. Διά της από της Ένωσεως ταύτης συστάσεως και ίδρύσεως εν
τοίς χωρίοις Παρατηρήτων διοικουμένων αυτότελως κατά τάς εν τή
παρόντι καταστατική διατάξεις των εδρισκομένων υπό την άμεσον έ-
ξάρτησιν της Ένωσεως μόνον διότι άφορα την γενικήν κατεύθυντήριον
γραμμήν χαρασσομένην υπό ταύτης άκολουθουμένην υπό των παρατηρά-
των πειθαρχικώς και πιστώς .-

Β. Διά της συστηρητικής μελέτης και παρακολουθήσεως των Εφεδρικών
ζητημάτων της χώρας μας, Γ. Διά της εκδόσεως δημοσιογραφικού όργα-
νου διοικουμένου υπό τριμελούς εκ μελών της Ένωσεως Συντακτικής
Επιτροπής εκλεγόμενης κατ' άπόλυτον πλειοψηφίαν υπό του εκάστοτε
Διοικητικού Συμβουλίου και εδρισκομένης υπό την άπόλυτον καθοδήγη-
σιν αυτού, διά της όποβολής καταλλήλων εκθέσεων και όπορημάτων
εις τά εκάστοτε Κυβερνήσεις, Βουλήν κ.λ.π. άρροδίας άρχάς προς λη-
ψιν ένδεικνυομένων μέτρων δι' ού θέλει προαχθαι καδ έξυμνητησή η-

1806

Καταστατικό Εφέδρων Πολεμιστών

Ονομαστική Κατάσταση των Εφέδρων της Ενωσεως
Επικρατικής και Στρατιωτών Παλαιών Πολεμιστών Λαγκαδάς

Α/Α	Όνοματεπώνυμο	Επάγγελμα	Ηλικία	Καταγωγή	Υπογραφή
1	Γιούργης Γεώργιος	Διμοσχολός	49	Λαγκαδάς	[Signature]
2	Κωνσταντίνος Χρήστος	Πολιτικός	36	Λαγκαδάς	[Signature]
3	Αθανάσιος Κωνσταντίνος	Διμοσχολός	29	Λαγκαδάς	[Signature]
4	Μητρώου Γεώργιος	Επίσκοπος	48	Λαγκαδάς	[Signature]
5	Αθανάσιος Χρήστος	Διμοσχολός	42	Λαγκαδάς	[Signature]
6	Δημήτριος Χρήστος	Διμοσχολός	38	Λαγκαδάς	[Signature]
7	Γεώργιος Γεώργιος	Διμοσχολός	43	Λαγκαδάς	[Signature]
8	Γεώργιος Κωνσταντίνος	Διμοσχολός	37	Λαγκαδάς	[Signature]

Ο παρών κατάστασις ελέγχεται από τον πρόεδρο της Ενωσεως
και είναι έγκυρη και ισχυρή από την στιγμή που ελήφθη
παρατηρήσεων εναντίον της και οτι είναι έγκυρη και ισχυρή
μετά την έγκρισήν της από τον τριμελές εκ μελών της
Ενωσεως Συντακτικής Επιτροπής και οτι είναι έγκυρη
και ισχυρή από την στιγμή που ελήφθη παρατηρήσεων
εναντίον της.

Λαγκαδάς 17 Μαρηίου 1935
Πρόεδρος
Επίσκοπος

Ιδρυτική πράξη των Εφέδρων Πολεμιστών

ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΝ

Συλλόγου Ἀγωνιστῶν Ἀπελευθερωτικοῦ Ἀγῶνα 1941-45 Ε.Α.Α.Σ.

Κεφάλαιον Α.
Εἰσαγωγὴ. Ἐπωνυμία. Ἔδρα.

Ἄρθρον 1

Συνιστᾶται σύλλογος ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν - ἑλλογος Ἀγωνιστῶν Ἀπελευθερωτικοῦ Ἀγῶνος 1941-45 Ε.Α.Α.Σ. με ἔδραν τὸν Λαγκαδά, Κεφάλαιον Β.

Ἄρθρον 2ον

μετὰ τὸν διεξαχθέντα ἠρωϊκὸν ἀγῶνα τοῦ ἔθνους κατὰ τῶν βαρβάρων ἐπιδρομῶν Γερμανῶν, Ἰταλιανῶν καὶ τῶν εἰσδυσάντων ἀνταρτικῶν δυνάμεων συνάμει τῆς ἀπὸ 12 φεβρουαρίου 1945 συμφωνίας τῆς βαρκελῆς μεταξὺ Ε.Α.Α. - Κυβερνήσεως, σκοπὸς τοῦ ἰδρυομένου Συλλόγου εἶναι ἡ διὰ τῆς ἐνδύσεως τῶν ἀνταρτῶν ἐξαρτίων τοῦ ἐθνικοῦ ἔθνους, ἡ μελέτη καὶ ἡ συλλογὴ ὅλων τῶν ἀκαταρτίτων στοιχείων καὶ μνησίων τῆς ἱστορίας τοῦ ἀπελευθερωτικοῦ Ἀγῶνος, ἡ οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις τῶν ἀγωνιστῶν, πικωνωνικὴ καὶ οἰκονομικὴ ἐξέθεσις τῆς θέσεως τῶν, ἡ πῶλη καὶ ὑλικὴ ἀποκατάστασις αὐτῶν, ἡ κεραιολογία τῶν κηρύσσων μελῶν καὶ τῶν οἰκογενετῶν τῶν ἠρωϊκῶν πεσσόντων εἰς τὰ πεδία τῶν μαχῶν καὶ ἡ ἀναγνώρισις τῆς συνταξιοδοτήσεως τῶν θυμάτων ἠρώων τούτων.

Κεφάλαιον Γ.
Ἄρθρον 3ον

Ἄρθρον 4ον

Ἀγωνιστὰς τοῦ ἀπελευθερωτικοῦ Ἀγῶνος θεωροῦνται καὶ ὄνουνται νὰ γίνωνται μέλη τοῦ Συλλόγου ἅπαντες οἱ ὑπηρετήσαντες ἄνδρες καὶ γυναῖκες εἰς τὸν πόλεμον κατ' ἐφεσθηκὸν Ε.Α.Α. κατὰ τὸν ἀνταρτικὸν πόλεμον καὶ ἐφεσθηκὸν κατὰ τὸν πόλεμον.

Ἄρθρον 5ον

Διὰ νὰ γίνωνται μέλη τοῦ Συλλόγου δεόν οἱ μὲν τοῦ μονηίου Ε.Α.Α. νὰ προσκομίζουσι ἀπολυτῆμα τῆς μονῆδος εἰς τὴν ἀπὸ τῶν ἐφεσθηκῶν κατὰ βαρβαρισμῶν ἀπολυτῆμα καὶ ἀπολυτῆμα ὑπογεγραμμένη ὑπὸ τῶν Διοικητῶν τοῦ τιμηματος εἰς τὸ ὅπλιον ὑπὸ τῶν ἐφεσθηκῶν.

Ἄρθρον 6ον

Δέν ὀφθαίνονται νὰ γίνονται μέλη τοῦ Συλλόγου οἱ καταδικασθέντες ὑπὸ τῶν ἐφεσθηκῶν τοῦ Ε.Α.Α. εἰς ἐξορίστην τινὲν καὶ ἢ ὑπὸ τῶν ἐφεσθηκῶν τοῦ ποινικοῦ κώδικου καὶ ἐφ' ὅσον ἀπελύθησαν ἀπὸ τῶν Ε.Α.Α. διὰ τὴν κρίσιν αὐτῶν.

Ἄρθρον 7ον

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον ἀποφασίζει ἐγγὺς ἀνημέρου ἀπὸ τῆς ὑκοβολῆς τῶν σχετικῶν πιστοποιητικῶν τοῦ ἐνδιαφερομένου καὶ ἐγγράφου τούτου εἰς τὸ Γενικὸν Μητρώον τοῦ Συλλόγου.

Ἄρθρον 8ον

Διὰ καὶ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου διαγράφεται τοῦ Συλλόγου πᾶν μέλος εἰς ἀκαταρτίστην γὰρ κηκουργίαν ἢ κλημῆματα ἐκ τῶν ἐν ἀρθρῶ 22 καὶ 24 τοῦ ποινικοῦ Κώδικου. Τούτο ὀφθαίνεται νὰ ἐπαναγραφῆται ὡς μέλος ἐν ἔτος μετὰ τὴν ἐπιλογὴν καὶ κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως.

Κεφάλαιον Δ.
Διοικήσεις τοῦ Συλλόγου

Ἄρθρον 9ον

Ἡ ἐλλογος διοικεῖται ἀπὸ τρελες Διοικητικῶν Συμβούλιον ἀπὸ ἄνδρας καὶ γυναῖκας. Τὸ Συμβούλιον τούτου ἐλεγεῖται ὑπὸ Γενικῆς Συνελεύσεως τῶν μελῶν διὰ νομοτικῆς ψηφοφορίας. Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον ἐλεγεῖται μετὰ τῶν μελῶν τοῦ τῶν Προέδρου, τῶν ἐντιμολογῶν, τῶν Γραμματέων, καὶ τῶν Τελειαντῶν ὅσοιον ἀντιτρέχει ἐν ἀνάγκῃ εἰς τὴν ὑπὸ τῶν κοινῶν τῶν τῶν καὶ κοινῶν ἐπ' ἀσικτῆ κανονισομένου ὑπὸ τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως.

Ἄρθρον 10ον

Ἡ ἔθελος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ὄρεται ἐννευσιαεἰς περιπτώσιν ὅπου καὶ ἢ ὄσον ἀποκρινεῖται εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ Συλλόγου ὁποσοσοτε λόγον ὄφθαίνεται νὰ ἀντικατασταθῆται ἐφ' ὅσον ζητήσων τούτο τὸ ἦμισυ καὶ ἐν τῶν μελῶν τοῦ Συλλόγου. Ἡ ἔθελος τοῦ πρώτου Διοικητικοῦ Συμβουλίου λήγει τὴν 1ην Ἀπριλίου 1946.

Πληρῆς

Ἐμφαίνω τὸ ἀριεπὲς διοικητικὸν ὄργανον
καὶ ἰδρυτῶν τοῦ Συλλόγου Ε.Α.Α.Σ. Λαγκαδά

- 1/ Καλλιόπης Ψυχῆς
- 2/ Γενικός Μηχανιστής
- 3/ Θωμάς Μαστοράκης
- 4/ Γεώργιος Τσιμοσιδῆς
- 5/ Δημήτρης Μαρκεῖν
- 6/ Μιχάλης Ρίζου
- 7/ Γεώργιος Χεσομαχίδης
- 8/ Δημήτρης Μιχελιδῆς
- 9/ Νικόλαος Φαρομαχίδης
- 10/ Φωτεινὴ Διμήν

Ἡ διοικητικὴ πρόεδρος τῆς ἀριεπῆς διοικήσεως ἔσθελος
ὄφθαίνεται νὰ διοικῆται ἀπὸ τὸν Συλλόγου Ε.Α.Α.Σ.
ἰδρυτῶν ἐν Λαγκαδά. Νικόλαος Ρίζου καὶ ὁμοιομοίως
θελοῦσα ὅτι καὶ ἂν ὄσον ἀριεπῆς ἀπὸ τῶν ἐν τῶν
καὶ τῶν Συλλόγου τούτου ὄφθαίνεται νὰ ἀριεπῆς ἀπὸ τῶν
καὶ ὄσον ἀριεπῆς ἀπὸ τῶν ἐν τῶν Συλλόγου τούτου
καὶ ὄσον ἀριεπῆς ἀπὸ τῶν ἐν τῶν Συλλόγου τούτου
καὶ ὄσον ἀριεπῆς ἀπὸ τῶν ἐν τῶν Συλλόγου τούτου

Ὁ Βελισσάριος Μοδῆς

ΠΡΑΚΤΙΚΗΝ ΕΚΔΟΣΗ.

Προσωρινής διοικήσεως του 'έν Λαγκαδά' ιδρυθέντος " 'Εκπολιτιστικού
Ευλλόγου 'Αποφοίτων Γυμνασίου Λαγκαδά' " υπό τήν επωνυμίαν " 'Εκπολι-
τιστικός Σύλλογος 'Αποφοίτων Γυμνασίου Λαγκαδά' "

'Εν Λαγκαδά σήμερον τήν 24ην του μηνός Σεπτεμβρίου του έτους 1955
οί κάτωθι υπογεγραμμένοι ιδρυταί του Ευλλόγου υπό τήν επωνυμίαν
" 'Εκπολιτιστικός Σύλλογος 'Αποφοίτων Γυμνασίου Λαγκαδά' " συνελεθόντες
έν μις των αίθουσών του Γυμνασίου Λαγκαδά, προέβημεν είν μυστικήν
σθα ψηφοδελτίων έκλογήν προσωρινής διοικητικής 'Επιτροπής του Ευλλόγου
τουτου ως ακόλουθος:

'Εβήφισαν έν συνδω πενήκοντα τρεις (53) κατ'έλαβον κατά σειράν:

1) Σταύρος Ρέντζιος	41
2) Μαρία Βαχαρίδου	35
3) Νιδβη Γκίλιου	33
4) Διονύσιος Σπανόπουλος	29
5) Λεωνίδας Ρτζος	25
6) Κων/νος 'Ασβεστάς	27
7) 'Αναστασία Καραμπιμπέρη	22
8) Γεώργιος Παλαιχωρινός	21
9) Νικόλαος Μαυρίδης	21
10) Πασχάλης Ζησόπουλος	19
11) Μιχαήλ Καϊκλής	15
12) 'Αναστάσιος Ζαχαριδής	14
13) Εύσεβλα Γαμβροπούλου	14
14) Σταματία Παπαστεργίου	13
15) 'Ελένη Δάτση	9
16) 'Ελένη Παπαγεωργίου	12
17) Εηθελέμ 'Αρόλτσιου	11
18) Καίτη Χ' Κόντογλου	11

'Εξελέγησαν κατ'άκολουθίαν 1) Σταύρος Ρέντζιος, 2) Μαρία Β

Η πρώτη γεν. συνέλευση του συλλόγου Αποφοίτων (1955)

3) Νιδβη Γκίλιου, 4) Διονύσιος Σπανόπουλος, 5) Λεωνίδας Ρτζος, 6) Κων/τίνος
'Ασβεστάς καί 7) 'Αναστασία Καραμπιμπέρη.-

'Εν'δ συνετάγη τό παρόν καί υπογράφεται ως έπεται.

- 1) Δημήτριος Κοϊκοτσίδης
- 2) Φιλίμων 'Ηλιάδης
- 3) Λεωνίδας Ρτζος
- 4) Δημήτριος Γαρδικιώτης
- 5) Διονύσιος Σπανόπουλος
- 6) Γεώργιος Καράγιαννίδης
- 7) Μιχαήλ Καϊκλής
- 8) Βασίλειος Ζωμπουλόης
- 9) Χρήστος Μιχαήλ
- 10) Παναγιώτης Κοντουράς
- 11) 'Αναστάσιος Ζαχαριδής
- 12) Πολύβιος Βοσανκίδης
- 13) Πασχάλης Ζησόπουλος
- 14) Κων/τίνος 'Ασβεστάς
- 15) Σταύρος Ρέντζος
- 16) 'Οδυσσεύς Πεφτίτσος
- 17) Νικόλαος Μαυρίδης
- 18) Πολυχρόνης Συγγιρίδης
- 19) Νικόλαος Χρυσόφης
- 20) Κων/τίνος 'Αντωνιάδης
- 21) Νικόλαος Καρτάσης
- 22) Γεώργιος Παλαιχωρινός
- 23) Δημήτριος Παραπονιάδης
- 24) 'Αντώνιος 'Αθανασιάδης
- 25) Κων/τίνος Χατζηστρατής
- 26) Σωτήριος Βαρβέρης
- 27) Θεόδωρος Μακρής
- 28) 'Ελένη Παπαγεωργίου

Υπογραφές μελών

- 29) Χρυσούλα Σιώπη
 30) Λευκή Ματζιόρη
 31) Άννασασία Καραμπιπέρη
 32) Ζωή Μαντινέζου
 33) Έλενη Βαρβαρίδου
 34) Βηθελέμ Άρδίτσογλου
 35) Μαρίκα Κεφαλά
 36) Καίτη Χατζημόντογλου
 37) Έλενη Τσάνταλη
 38) Χρυσούλα Γκλαβέτα
 39) Σοφία Γκίσσιου
 40) Μαρία Δανδινίδου
 41) Εύσεβια Γαμβροπούλου
 42) Μαρίκα Άγιοβασιλειώτου
 43) Άρτεμις Ηπαύρακτάση
 44) Εθαγγελία Θεολογίδου
 45) Βενετία Άρβανιτίδου
 46) Στέλλα Βακαλοσόη
 47) Εθαγγελία Τζανάνου
 48) Νιόβη Γκελίου
 49) Έλενη Δάτση
 50) Σαματίνα Παπαστεργίου
 51) Μαρία Βαχαρίδου
 52) Μαρία Καραμπαλάση
 53) Ολυμπία Τετράδη.

Υπογραφές μελών

Κ Α Τ Α Σ Τ Α Τ Ι Κ Ο Ν

Τ Ο Υ Σ Υ Λ Λ Ο Γ Ο Υ Α Π Ο Φ Ο Ι Τ Ω Ν Γ Υ Μ Ν Α Σ Ι Ο Υ Λ Α Γ Κ Α Δ Α

ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΚΑΙ ΕΔΡΑ.

"Άρθρον Ιον.- Ίδρύεται υπό των ἀποφοίτων τοῦ Γυμνασίου Λαγκαδά Ἐδδαλλογος ὑπό τήν ἐπωνυμίαν " Ἐκπολιτιστικὸς Ἐδδαλλογος Ἐποφοίτων Γυμνασίου Λαγκαδά " μέ ἔδραν τόν Λαγκαδᾶν.-

ΣΚΟΠΟΣ.

"Άρθρον Βον.- Σκοπὸς τοῦ Συλλόγου εἶναι: Ἡ σόσφιξις τῶν σχέσεων τῶν μελῶν τοῦ Συλλόγου. Ἡ οἰ ἔδων τῶν προσφῶρων ἐπιτροπῶν μέσων παροχή ἡθικῆς καὶ ὕλικῆς συμποραστάσεως καὶ βοθηθείας πρὸς τὸ Σχολεῖον ἐξ ὄου ἀποφοίτησαν τὰ μέλη τοῦ Συλλόγου καὶ πρὸς τοὺς (συμ)θεομένους ταύτη μαθητὰς αὐτοῦ, κατὰ τὸν χρόνῶτῆς ἐκπαίδεσεως καὶ τοὺς ἀποφοίτους μετὰ τήν ἀποφοίτησίντων διὰ τήν ἡθικὴν οὐδπλασιν, τήν ἀρτίαν Ἐλληνοπρεπή των κατάρτησιν καὶ τήν ὑστέραν ἐπαγγελματικὴν, ἐπιστημονικὴν καὶ καθ ὄλου κοινωνικὴν των ἀποκατάστασιν καὶ ἡ ἐξέλιξις τοῦ πνευματικοῦ ἐπιπέδου τῆς πόλεως καὶ τῆς ἐπαρχίας Λαγκαδᾶ.-

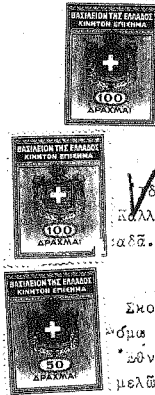
ΕΓΓΡΑΦΗ ΜΕΛΩΝ.

"Άρθρον Βον.- Μέλη τοῦ Συλλόγου εἰνάνται νὰ ἐγγραφῶν πάντες οἱ ἀποφοιτήσαντες ἐκ τοῦ Γυμνασίου Λαγκαδᾶ, ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως του μέχρι σήμερον ὡς καὶ οἱ εἰς τὸ μέλλον τοιοῦτοι.-

Ἡ ἐγγραφή γίνεται ἐγκρίσει τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου κατόπιν ἐγγράφου αἰτήσεως μετὰ δηλώσεως τοῦ αἰτοῦντος ὅτι ἀποδέχεται τὰς ἰατῆξεις τοῦ καταστατικοῦ καὶ ὑποχρεοῦται νὰ ἐφαρμόσῃ τῶσον αὐτὰς ἴσον καὶ τὰς τῶν ἐσωτερικῶν κανονισμῶν καὶ τὰς ἀποφάσεις τῶν Γενικῶν Συνελεύσεων καὶ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.-

Τὰ μέλη τοῦ Συλλόγου εἶναι ἄλλα μὲν ἐνεργὰ ἄλλα δὲ ἀβρωγὰ.-
 α) Ἐνεργὰ μέλη θεωροῦνται πάντες οἱ ἐπὶ πενταετίαν ἀπὸ τῆς ἀποφοίτησεως των ἐκ τοῦ Γυμνασίου Λαγκαδᾶ, γενόμενοι ἐκτοτε ἀβρωγὰ.-

Ἡ πρώτη σελίδα του καταστατικού

Κ Α Τ Α Σ Τ Α Σ Ι Α Ο Ν

Έρασιτεχνικού Καλλιτεχνικού Όμιλου Λαγκαδά «ΟΡΦΕΥΣ»

ΑΡΘΡΟΝ 1ον

Ορίζεται έν Λαγκαδά Σωματεϊον υπό την έπωνυμίαν Έρασιτεχνικού Καλλιτεχνικού Όμιλος Λαγκαδά «ΟΡΦΕΥΣ» με έδραν τόν Λαγαδά.

ΑΡΘΡΟΝ 2ον

Σκοπός του Σωματεϊου είναι ή παντί νομίμη μέσση καί συμφώνως ήσθε καί τάς έν τή κοινωνία συνθήκαις προαγωγή καί άνάπτυξις πνευματικού φρονήματος, του πνευματικού καί καλλιτεχνικού επιπέδου μελών αύτου καί τής σωματικής άγωγής.

ΑΡΘΡΟΝ 3ον

Ο σκοπός αύτος επιδιώκεται διά διαλέξεων, θεατρικών παραστάσεων, μουσικών συναυλιών, αθλητικών άγωνισμάτων, διά διαφόρων έκπολιτιστικών έκδηλώσεων, έκδρομών, κλασικού άθλητισμού, διά τής ίδρύσεως βιβλιοθήκης καί δι' άλλων νομίμων μέσων υπό τής έννομης συνεισέσεως του Σωματεϊου καθοριζόμενων τή συνεργασία μετά παντός προσώπου ένδοξομένου έντός τής Έλληνικής Δικρατεϊας.

ΑΡΘΡΟΝ 4ον

Τά μέλη του Σωματεϊου είναι α) Έπίτιμα καί β) Τακτικά

ΑΡΘΡΟΝ 5ον

Έπίτιμα μέλη είναι οί διά τών γνώσεων ή τής κοινωνικής αύτών θέσεως συντελούντες εις τήν έκτευσιν καί προαγωγήν του Σωματεϊου. Ταύτα εκλέγονται υπό του Διοικητικού Συμβουλίου παρόντων τών 3/4 τών μελών αύτου.

ΑΡΘΡΟΝ 6ον

Τακτικά μέλη είναι πάντες οι νέοι εκλεγόμενοι προτάσει δυο τουλάχιστον μελών του Διοικητικού Συμβουλίου. Τά τακτικά μέλη έχουν τό δικαίωμα α) του εκλέγειν καί εκλεγέσθαι β) να ζητούν πληροφορίας παρά του Διοικητικού Συμβουλίου γ) να προβάλλουν προτάσεις, δ) να ελέγχουν κατά τήν τακτική έννομή συνεισυσιν τάς άποφάσεις καί τάς πράξεις του Διοικητικού Συμβουλίου καί ε) να ζητούν τήν εφαρμογήν τών διατάξεων του καταστατικού καί τήν έκτέλεσιν τών εϊλημμένων άποφάσεων.

Καταστατικό του ομίλου «ΟΡΦΕΥΣ»

Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Ο Ν

Ίδρύσεως του έν Λαγκαδά Έδρεθόντος Συλλόγου υπό την έπωνυμίαν «Έρασιτεχνικός Καλλιτεχνικός Όμιλος Λαγκαδά-ΟΡΦΕΥΣ»

Έν Λαγκαδά σήμερον τήν 1ην του μηνός Άπριλλίου 1945 οί κάτωθεν υπογεγραμμένοι συμφερόντες τή προσκήσει τής προσωρινής προς σνταξιν Καταστατικού του υπό ίδρυσιν Συλλόγου μας έπιτροπής άποφασίζομεν :

1. Ίδρύομεν έν Λαγκαδά Σωματεϊον υπό την ός ένω έμπαινομένην έπωνυμίαν ο σκοπός του όποιου είναι καλλιτεχνικο-φωταγωγικός καί σωματικής άγωγής καί κοινωνικός έν γένει καί δη διά τής παντί νομίμη μέσση καί συμφώνως τώ νόμω καί τάς κοινωνία συνθήκαις προαγωγή καί άνάπτυξις του Έθνικού φρονήματος καί πνευματικού καί καλλιτεχνικού επιπέδου τών μελών αύτου.

2. Ήγυρνόμεν καί φαρτίζομεν τό παρ τής ός ένω έπιτροπής καταστατικό έν σχέδιον καταστατικό έν άρθρων 31 καί

3. Ήολόγομεν τουσ κάτωθεν ως μέλη του πρώτου διοικητικού συμβουλίου ύπερ θέλει μεριμνήσει διά τό περαιτέρω.

Η έ λ η τ ο υ διοικητικού Συλλοι

- 1) Θεόδωρος Ήλιόδης
- 2) Άθανάσιος Κουσαφίδης
- 3) Δημήτριος Γρόλλιος
- 4) Παναγιώτης Σακελλαρόδης
- 5) Γεώργιος Πικολαζίδης
- 6) Χαΐτιος Πάκου
- 7) Πηνόλαος Γουλάς

Ι Δ Ρ Υ Τ Α Ι

- 1) Θεόδωρος Ήλιόδης
- 2) Άθανάσιος Κουσαφίδης
- 3) Παναγιώτης Σακελλαρόδης
- 4) Πηνόλαος Γουλάς
- 5) Δημήτριος Παρασκευόπουλος
- 6) Γεώργιος Παπαδημητρίου
- 7) Δημήτριος Γρόλλιος
- 8) Σταύρος Βενιώτης
- 9) Γεώργιος Πικολαζίδης
- 10) Γεώργιος Έτιος

Ιδρυτική πράξη του ομίλου «ΟΡΦΕΥΣ»